

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Gorcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 259 (13.490)

Trst, petek, 10. novembra 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723

ČEADAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Od 15. do 17. decembra izredni kongres vzhodnonemške komunistične partije Državljeni NDR odslej na Zahod tudi preko meje med Nemčijama

**Z odločitvijo o svobodnem izseljevanju v bistvu »podrt«
berlinski zid - V NDR kmalu
priznane tudi opozicijske skupine - Zahodnonemški kancler Kohl od včeraj v Varšavi**

VZHODNI BERLIN — Včeraj je najbrž padla še zadnja ovira, ki je do neke mere omejevala množični beg Vzhodnih Nemcev na Zahod. Če so do včeraj to lahko storili le preko ČSSR, Poljske ali Madžarske, pa je zdaj povsem svoboden odhod v Zvezo republiko Nemčijo mogoč tudi preko meje med obema Nemčijama. Morda bo ta odločitev, ki jo je včeraj sporočil predstavnik reformistov v vzhodnonemški partiji in odgovorni za informacijski sektor Günter Schabowski, povzročila še večji eksodus, vendar pa je s tem ukrepom novo vzhodnonemško vodstvo dejansko »podrlo«
berlinski zid.

S to odločitvijo je nova oblast v Vzhodnem Berlinu najbrž zavestno prevzela nase tveganje, da se pospeši izseljevanje iz države, ki je v zadnjih dneh doseglo že naravnost dramatične razsežnosti. Po drugi strani pa so morda v NDR pomislili, da bo tak ukrep vsaj deloma obnovil zaupanje vzhodnonemških državljanov v vodstvo države, ki zdaj že na glas obljublja reforme, in na ta način celo zaježil nadaljnji beg v ZRN.

Upanje vzbujajo tudi nekatere izjave novega partijskega voditelja Krenza, ki se je javno zavzel za priznanje opozicijskih skupin, med katerimi naj bi najbolj vidni Novi forum uradno priznali že v kratkem. Na dvodnevnem zasedanju partijskega centralnega komiteja pa so ob številnih odstopih sprejeli še celo vrsto drugih odločitev, med katerimi je najbrž najpomembnejša ta,

da bo izredni kongres vzhodnonemške komunistične partije SED od 15. do 17. decembra letos, na njem pa naj bi razpravljali o izredno »vročih«
temah, kot sta ukinitve partijskega monopola in razpis svobodnih volitev.

Odprtje meje z ZRN pa je v ospredje zanimala spet postavilo večne govorice o združitvi obeh Nemčij. Glede tega je treba omeniti takojšnjo reakcijo iz Moskve, kjer je glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Gerasimov dejal, da združitev ne pride v poštev, dokler obstajata dva vojaška bloka. Pri tem je Gerasimov še izjavil, da SZ sprejema spremembe v NDR, da pa ob tem vojaška zaveznitva ostajajo nespremenjena.

Ob robu vzhodnonemških dogajanj pa je včeraj prispel na obisk v Varšavo zahodnonemški kancler Kohl, kjer ga je sprejel premier Mazowiecki. Na pot ga je pospremlilo mnogo polemik in to še posebej v zvezi z nekaterimi domnevnimi izjavami, da naj bi v primeru združitve Nemčij ponovno razpravljali o nemških mejah s Poljsko. Kaže, da tretji obisk zahodnonemškega kanclerja na Poljskem po vojni kljub vsemu ne bo minil v znamenju polemik. Poljski tisk namreč včeraj prinaša vesti o odločitvi zahodnonemškega Bundestaga, da so meje na Odri in Nisi dokončne in da je zato za bodoče poljsko-nemške odnose mnogo bolj pomembno, da se do torka podpiše kar 11 sporazumov in določijo mehanizmi za bodočo finančno pomoč ZRN Poljski.

Kanclerja Kohla je na varšavskem letališču pozdravil poljski premier Mazowiecki (Telefoto AP)

Slovenska vlada bo storila vse da milici ne bo treba na Kosovo

LJUBLJANA — Potem ko je Dnevnik iz Ljubljane včeraj poročal, da je komandir slovenskih miličnikov na Kosovu zavrnil akcijo »izgona«
starotrhov iz jame, je republiški sekretar za notranje zadeve SR Slovenije Tomaž Ertl dal naslednjo izjavo.

»Informacija o tem, da slovenski miličniki niso sodelovali v akciji izгона rudarjev iz rudnika Stari trg, je resnična. Odnos slovenske milice do stavka-jočih delavcev je slovenski javnosti znan, zato je sporočilo našega inšpektorja, ki je v štabu združenega odreda milice v SAP Kosovo, da so slovenski miličniki dobili nalogo, da gredo v rudnik izganjati rudarje, razumljiva reakcija v skladu z navodilom, da slovenski miličniki na Kosovu delujejo tako kot v SR Sloveniji.

Ko sem bil obveščen o sporočilu iz SAP Kosovo, sem naročil dežurnemu RSNZ, da takoj sporoči našemu inšpektorju v štabu združenega odreda, da ne dovolim, da gredo slovenski miličniki v rudnik. Slovenske miličnike nismo nikoli usposabljali za ukrepanje proti ljudem v rudniških rovi, zato posledice takega ukrepanja ni bilo mogoče predvideti. V RSNZ ne poznamo primera, da bi kjerkoli policija ukrepala zoper rudarje v rudniku. Poleg tega bi tako ukrepanje pomenilo, da slovenski miličniki v SAP Kosovo ravna-jo drugače kot v SR Sloveniji.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prišli so iz vseh krajev Italije, med njimi tudi Slovenci V Rimu mogočni protest kmetov ker je država nanje pozabila

DUŠAN KALC

RIM — Kmečka armada je včeraj vkorakala v Rim in opozorila vso državo, da je njena usoda slej ko prej tesno povezana z usodo primarnega gospodarskega sektorja: če opeša kmetijstvo, bomo opešali vsi! Dolga zelena kača je prerezala mestno središče na dvoje in ga za nekaj ur paralizirala. Ko je bila njena glava že na Trgu San Giovanni in Laterano, to je na kraju kmečkega shoda, se je njen rep še opletal v bližini Trga Esedra, kjer je bilo v jutranjih urah zbirališče. Prišli so z vseh štirih vetrov in prinesli v neznosni rimski hrup in dušilni zrak diš zelene pomladi, kar je pravzaprav tudi bil namen manifestacije in kot je pisalo na enem od brezštevilnih transparentov: »Za novo pomlad«. Prireditelj - Italijanska kmetijska zveza CIC - so napovedovali pohod 200 tisoč kmetovalcev, a verjetno jih je bilo še več.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tudi sodnik Ayala odhaja iz Palerma

RIM — Po sodniku Di Pisi je tudi njegov kolega Ayala včeraj dočkal enak sklep Višjega sodnega sveta: premestitev po uradni dolžnosti. S tem se palermški primer anonimnih pisem še nadaljuje, vpletenost v ta škandal pa sta doslej »plačala«
s premestitvijo dva sodnika iz palermškega protimafijskega »poola«. Če naj bi bil Di Pisa domnevni pisec anonimnih pisem, kar pa mu ni bilo nikoli dokazano, pa naj bi Ayala odšel iz Palerma zato, ker se je občutno zadolžil v eni izmed palermških bank, kar naj bi po mnenju nekaterih svetovalcev Višjega sodnega sveta bilo nezdružljivo z likom avtonomnega sodnika. Za razpravo v zvezi s premestitvijo sodnika Ayale je bilo značilno, da je bila skrajno polemična, na dan pa so prišla številna nasprotja med posameznimi svetovalci. Pri končnem glasovanju je 17 članov Višjega sodnega sveta glasovalo za premestitev palermškega sodnika, devet jih je bilo proti, štiri pa so se vzdržali. Prihodnji teden se bo tretja komisija Višjega sodnega sveta, ki je zadolžena za premestitve, še enkrat pogovorila s sodnikom Ayalo, da bi ugotovila, ali ni morda med razporeditvami prostimi mesti katero, ki bi sodnika Ayalo posebej zanimalo.

V Trstu začetek zasedanja zbornic Jugital in Italjug

Včeraj se je v Trstu začelo zasedanje mešanih trgovinskih zbornic Italjug in Jugital (Foto Magajna)

V PRILOGI GOSPODARSTVO

Na Gorjupovih dnevih o izzivih novinarstva

VOJMIR TAVČAR

ŽALEC — Žalec je eno najmanjših, obenem pa tudi eno najbolj razvitih in bogatih slovenskih mest. Predvsem pa je Žalec tranzitno mesto in tranzit je, predvsem če želi biti uspešen, sinonim pretoka in prevetrivne ideje. In ravno Žalec so slovenski novinarji izbrali kot sedež letošnjih Gorjupovih dni, da bi razčlenili svojo vlogo in naloge v prehodnem obdobju, ki loči Slovenijo od spomladanskih nedvornih prelomnih volitev, saj so vprašanja, s katerimi se bodo morali spoprijeti nemajhna: kdo bo v novih pogojih ustanovitelj časopisa, radijske ali televizijske postaje? Kdo bo izbral in imenoval urednike? Kako bo vplival trg?

Vprašanj, kot je pokazala včerajšnja popoldanska okrogla miza - udeležili so se je novinarji, predstavniki tako imenovane uradne politike in alternativnih političnih skupin - o novinarstvu in pluralizmu je veliko, predlogi za rešitev pa niso povsem izoblikovani. V tem času medvladja pa novinarji iščejo svoj prostor in svojo pot, čeprav neopredeljeno stanje močno pogojuje razmišljanje.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Jörg Haider si vse bolj utrjuje moč na Koroškem

CELOVEC — Koroški politični teden mineva v znamenju padcev - napovedanih, spodletelih in enega resničnega s predsedniškega odra, prekone zaradi treme ob izvolitvi.

Začnimo pri slednjem. Dežela Koroška je te dni dobila prvo predsednico deželnega zbora v svoji zgodovini. Karen Achatz, 45-letno socialistko, dolgoletno sodelavko ženskih organizacij. Ko je po izvolitvi zapuščala predsedniški oder, ji je spodrsnilo. Da bi ji na predsedniški funkciji politično spodrsnilo, pa sta skušali poskrbeti drugi dve stranki, svobodnjaška in ljudska. Iz protesta proti zakonitemu predpisu, da stranka z največ mandati edina lahko kandidira predsednika deželnega parlamenta (in ima največ mest v vladi), je 11 poslancev Haiderjevih svobodnjakov in osem iz ljudske stranke na lističe napisalo ime poslance ljudske stranke Usterja. Stranki vztrajata pri stališču, da bi morali upoštevati koalicijske sestevke mandatov - torej 19 glasov nasproti 17 glasovom socialistov od letošnjega marca, ko so izgubili več desetletij trajajočo absolutno večino.

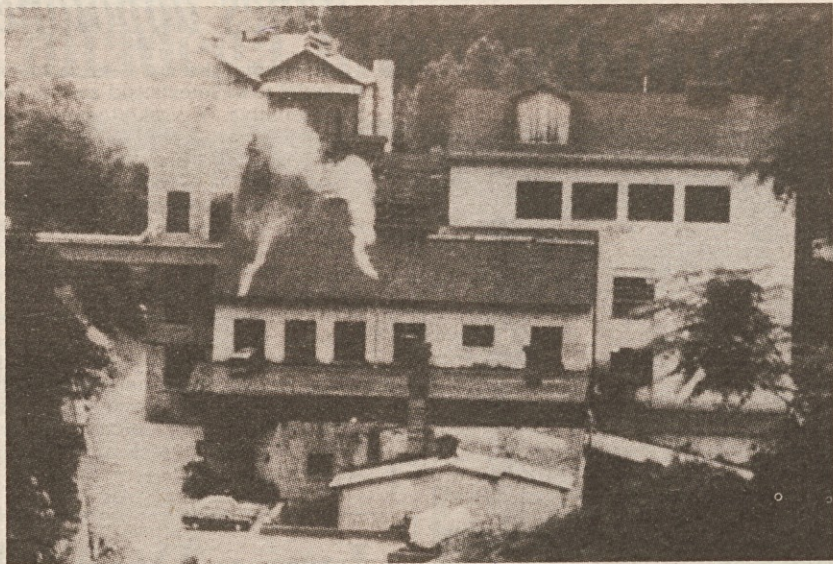
V razpravi o načinu izvolitve predsednika oz. predsednice deželnega zbora, se je razhudil vodja socialističnih poslancev Hauseblas: »Veleposestniki in fabrikanti segajo zdaj tudi že po položaju predsednika deželnega parlamenta.« Vsem je bilo jasno, na koga to leti: Haider je veleposestnik, predsednik ljudske stranke Zernatto pa tovarnar marmelade. Hauseblas je bil hud tudi zaradi »politične blaznosti«, »zakona džungle«, in »gole oblastiželjnosti«. Predsedujoča podpredsednica Kriemhild Trattigova ga je opozorila na parlamentarni bonton in poslanec je nekatere od izrečenih besed umaknil.

Se bolj vroče kot v parlamentu je bilo v ožjem in še zlasti širšem vodstvu socialistov. Kamen spotike je bil dr. Franz Grossmann, sekretar koroških socialistov. Ob koncu tedna je Max Rauscher, član najožjega vodstva, zahteval njegov odpoklic. Tudi predsednik socialistov Ambroz je javno spregovoril o nezadovoljstvu v stranki z Grossmannom. Po seji predsedstva stranke so dale vedeti, da Grossmann ne bo več sekretar, marveč nekakšen politični koordinatork. Toda na seji širšega deželnega vodstva Grossmannovega padca ni prišlo. Sekretar je imel, kot kaže, zaslanbo strankinih vodstev iz Celovca in Beljaka in vplivnih mladih socialistov. Da bi se izognili javnemu razdorju in hočeš nočeš Grossmannovemu triumfu, so se zatekli k salomonski rešitvi: Grossmann ostane sekretar za politična vprašanja, 13. novembra pa naj bi izbrali še enega, organizacijskega sekretarja.

Toda čas socialiste hudo priganja. Po marčnem porazu še niso našli političnega orožja, s katerim bi zaustavili Haiderjevo napredovanje. Ankete javnega mnenja kažejo povolilno nazadovanje socialistov v očeh socialistov in v očeh volilcev in naglo napredovanje Haiderjevih svobodnjakov. Ob tem pač ni tolažba, da gre ljudska stranka še huje navzdol.

JOŽE ŠIRCELJ

Obir zapira vrata

CELOVEC — Danes tovarna Obir in nikoli več? Verjetno, vsaj kar zadeva pridelovanje celuloze, kar so v tem podjetju na Reberci pri Železni Kapli delali natanko 98 let, zadnjih deset v lasti SOZD Slovenija papir.

Včeraj so se na Reberci v tovarni sestali predstavniki lastnika, Miro Varšek, direktorje pod vodstvom inž. Feliksa Wieserja in člani obratnega sveta. Vprašanje je bilo, kako naprej zdaj, ko je s sklepom avstrijskega kmetijskega ministrstva zaradi onesnaževanja vode reke Bele dokončno preprečena proizvodnja celuloze.

Ohraniti lokacijo na Reberci ali ne? Kaže, da so jo sklenili obdržati. Kot je izjavil inž. Wieser, bi nadaljevali trgovino z lesom, razmišljajo pa tudi o alternativni proizvodnji, pri čemer bi dobila delo v najboljšem primeru slaba polovica od sedanjih 217 zaposlenih. Zaposlene so že prijavili uradu za zaposlovanje, odpoved za delavce bo postala pravomočna s 1. decembróm, za nameščenje pa mesec dni kasneje.

Odpušeni, zlasti starejši od 45 let, bodo na območju Železne Kaple oziroma velikovskega okraja zelo težko dobili nove zaposlitve, saj je ta del dvojezičnega ozemlja južne Koroške med gospodarsko najmanj razvitimi. Naložbe v gospodarstvo gredo praviloma v trikotnik Celovec-Beljak-Sentvid na Glini. Zaprtje Obirja bo torej prineslo brezposelnost, pospešeno vozaštvo na delo in preseljevanje v druge kraje, kar pomeni okrepljeno asimilacijo slovenskega življa.

Delavci so jozačarani in ogorčeni. Kritike letijo tako na lastnika Slovenija papir kot na deželno vlado.

J. Š.

Število nezgod na delu v deželi se je v zadnjih desetih letih znatno znižalo

TRST — Na včerajšnji seji deželne sveta Furlanije-Juljske krajine je, med ostalim, odbornik Brancati podal poročilo o higieni, varnosti in zaščiti zdravja na delovnih mestih na teritoriju naše dežele.

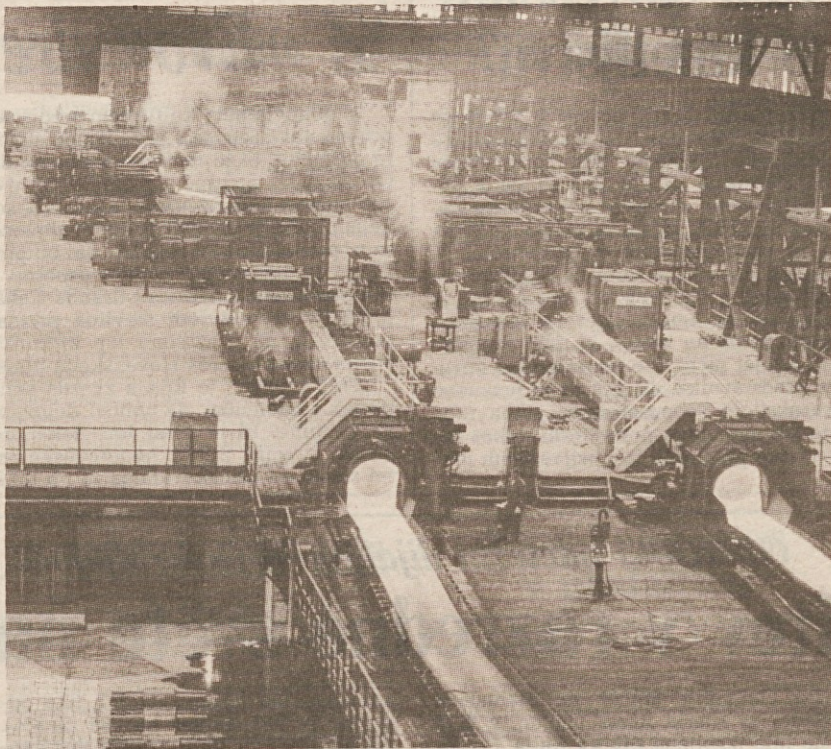
Uvodoma je podčrtal, da je deželna uprava na osnovi številnih zakonov in predpisov v odločujoči meri prispevala pri zaščiti zdravja delavstva na delovnih mestih. Navedel je številne zakone, ki jih je sprejela od leta 1972 dalje in pristavil, da je v deželnem zdravstvenem načrtu za obdobje 1985-87 namenjenih 620 milijonov lir za podrobnejši načrt, s katerim naj bi skušali nakazati smernice za čim učinkovitejšo službo na tem področju.

Kakšne pa so trenutno storitve na področju medicien dela?

V tem sektorju je sedaj zaposlenih 45 oseb, medtem ko jih deželni zdravstveni načrt predvideva 150. Struktura je torej nezadostna kljub temu da bi za dobro delovanje celotne strukture lahko potrebovali kaj manj oseb od predvidenega standarda. V tej analizi se opaža, da je trenutno na razpolago več zdravnikov kot pa tehničnega osebja, ki mora skrbeti za preventivo in inšpekcije na delovnih mestih. Zaradi prenosa pristojnosti z inšpektorata za delo so nadzorno delo glede nesreč na delu prevzele Krajevne zdravstvene enote, ki pa trenutno razpolagajo le s šestimi osebami.

Čutita se torej pomanjkanje osebja in pa kakovostno neravnovesje med raznimi sektorji.

Boljši pa so rezultati, ki zadevajo

stanje nesreč na delovnih mestih. Od leta 1975 do leta 1985 je število nesreč na delu v naši deželi v industrijskem in obrtniškem sektorju padla za 38,7

Na povabilo izseljencev iz Kanade Obalni oktet Izola odšel čez lužo

IZOLA — Na povabilo izseljenške matice iz Kanade in v organizaciji Slovenske izseljenške matice iz Ljubljane so včeraj odpotovali člani Obalnega okteta Izola na tritedensko turnejo po Kanadi in ZDA. Nastopali bodo na številnih koncertih v Torontu, Montrealu, Clevelandu, Pittsburghu in v manjših krajih s svojim repertoarjem narodnih in umetnih pesmi. Obisk čez lužo je posvečen 30-letnici delovanja društva Simon Gregorčič iz Toronta in 30-letnici društva Triglav-Bled iz Beamswilla. Ob tej priložnosti je oktet, ki sodi med boljše v Sloveniji in

skupaj nastopa v tej sestavi še osem let, izdal samostojno kaseto. Pol te kasete je posvečene pesmim Simona Gregorčiča. V Kanado in ZDA potujejo: umetniški vodja okteta Marko Vatovec, prvotenorista Miro Muha in Branko Lešnik, drugotenorista Milan Rejec in Željko Popovič, baritonist Boleslav Šlosar in Bojan Šturm, basisti Radoš Jenko, Dare Brezavšek in Tomaž Bizajl. Nastope bo povezoval Pavle Plahutnik, Slovensko izseljenško matico pa bo predstavljala njen tajnik Janez Rogelj.

B. Š.

Del Kopra ob morju krepko spreminja podobo

KOPER — Območje od križišča semedelske vpadnice z Ulico JLA do Doma vodnih športov bo v letu dni znatno spremenilo sliko Kopra. Letos poleti je (skorajda) končno podoba dobilo mestno kopališče, ob njem potekajo zaključna dela pri gradnji mini marine, pred kratkim so porušili staro tržnico (ostale so le tipične arkade), prav kmalu pa bodo pričeli rekonstruirati cesto od omenjenega križišča do italijanskega konzulata.

O tržnici, marini in kopališču smo že pisali, kaj pa se obeta cesti? Kot smo izvedeli na Skladu stavbnih zemljišč, ki je tudi investitor večine del pri rekonstrukciji, bo bistvena sprememba v tem, da bo vozišče, ki je trenutno zelo poškodovano, »dvignjeno« za približno meter. Postopno se bo pri-

čelo dvigovati že na križišču s semedelsko vpadnico, da bi najvišjo koto doseglo ob novem parku nasproti hotela Triglav in se potem spet polagoma spuščalo proti Ukmarjevemu trgu. Sočasno z rekonstrukcijo vozišča bo potekala tudi sanacija vseh komunalnih vodov (kanalizacije, vodovod...), na kanalizacijsko omrežje pa bodo priključili tudi objekte, ki imajo še vedno »divje« izpuste v morje. To pomeni, da bodo potem vse izpuste komunalnih odplak v mandrač oziroma v akvatorij starega pristanišča zaprli. To bo pomenilo tudi možnost, da se vsemogočih odplakov očisti ta del koprškega zaliva. Povišanje vozišča pa bo najpomembnejše zato, ker bodo tako preprečene pogoste poplave Ulice JLA ob visoki plimi.

D. G.

Nove naložbe v ilirskobistriškem Lesonitu

ILIRSKA BISTRICA — Po desetih letih životarjenja in ponavljajočih se težav so se letos v največjem ilirskobistriškem kolektivu Lesonitu spet lotili večje proizvodne naložbe. Pri žagi urejajo nov obrat za proizvodnjo luščenega furnirja, ki ga bodo kar 90 odstotkov prodali v tujino. Pričakujejo, da bodo vso najodobnejšo opremo, od katere jo je večina iz Italije, dobili do konca januarja. Tako bi v novi furnirnici kot je predvideno po investicijskem načrtu, lahko začeli delati že približno dva meseca kasneje.

Na gradnjo so se začeli pripravljati julija lani, ko je bil celotni program ocenjen za 14,51 milijarde dinarjev, od katerih naj bi 11 milijard dobili iz sredstev za manj razvita območja. Četudi so imeli takrat pokrito vso investicijsko vsoto, je inflacija hitro podrla finančno konstrukcijo. Tako so po izračunih inštituta LB avgusta letos za uresničitev projekta potrebovali čez 180 milijard, danes pa je ta vsota seveda še znatno večja. Kljub težavam pa v Lesonitu upajo, da bodo s pomočjo republiškega izvršnega sveta in poslovnih partnerjev uspeli pravočasno zagotoviti denar in naložbo končati do prihodnje pomladi.

V novem obratu bodo predelovali manj kakovostni les, ki ga sedaj lahko porabijo le za vlaknenke. S tem, da ga bodo potem predelovali v luščen furnir do dolžine dveh metrov, bodo seveda močno povečali njegovo tržno vrednost in se hkrati z novim izdelkom še bolj utrdili na tujem trgu. V tujini po takšnem furnirju močno povprašujejo, tako da ga bo Lesonit lahko prodal po enakih cenah kot doma. Bistričani bodo seveda ohranili tudi staro furnirnico, v kateri bodo še naprej delali plemenit furnir, daljši od dveh metrov.

Kljub povečani proizvodnji pa v Lesonitu ne bodo potrebovali novih delavcev. Oprema je namreč visoko avtomatizirana in zahteva le manjšo strežno ekipo, v starem obratu pa naj bi delali le v eni izmenici. Ker imajo v kolektivu tako še vedno preveč delavcev, je povsem razumljivo, da si vodstvo prizadeva najti nove programe.

Razmišljajo o ustanovitvi novega podjetja, ki naj bi v opuščnem obratu vlaknenih plošč po mokrem postopku v sodelovanju s tujimi partnerji začelo delati oplemenitene vlaknene plošče. Ponujata se dve možnosti. Za uresničitev zahtevnejše, okrog katere pa je še veliko nejasnosti, bi za začetek potrebovali 13 milijonov mark, medtem ko za drugo potrebujejo le 3 milijone mark kapitala. V Lesonitu računajo, da bodo pogovore s tujimi partnerji, ki naj bi prispevali približno polovico potrebne vsote končali še do konca tega leta. V novem obratu naj bi delalo od 30 do 35 ljudi, ki bi v začetku naredili približno 7 tisoč kubikov oplemenitenih plošč na leto.

BORIS ŠULIGOJ

JANEZ ODAR

Školjke: ribiška vojna v Piranskem zalivu

SEČA — V sečoveljskem delu Piranskega zaliva se je vnela prava ribiška ali natančneje - školjarska vojna. Na eni strani okopov je novo podjetje Marikultura, ki zaposluje štiri znanstvenike - strokovne delavce, ki želijo postaviti povsem nove temelje ribogojstvu in školjarstvu na območju in v bližini zapuščenih Sečoveljskih solin, na drugi pa so zasebni školjkarji - kooperanti izolskega Delamarisa, ki imajo v morju pred solinami enega največjih školjčnih nasadov v Jugoslaviji. Spor je tlel že nekaj časa. Včeraj je sodu izšlo dno, po čem so školjkarji-kooperanti in morja potegnili tri (od petih) gojitvene linije, pripravljene za raziskovalno delo.

Početje je zaustavila pomorska milica iz Kopra, Stane Žnidarčič iz Kopra, direktor Marikulture pa nam je povedal, da so linije vredne kakih 200 milijonov dinarjev: »Te sto metrov dolge gojitvene linije (sodi, vrvi, sidra...) smo v morje postavili zato, da bi raziskovali tri stvari - novo tehnologijo (drugačn) sodi in vrvi) za gojenje školjk, vplive okolja na školjke v takih drugačnih

gojitvenih razmerah in predvsem vplive toksinov, ki so jih zadnje čase odkrili v morju zaradi prisotnosti dinoflagelatov. Predvsem bi radi dognali, v kolikšnem času bi okužene školjke lahko bile spet primerne za uporabo. Na te vrvi smo nameravali nasaditi več različnih vrst školjk - klapavice, ostrige, male pokrovače..., saj vemo, da vse niso enako zastrupljene. Za raziskave bi potrebovali vsaj dve leti in če jih bomo hoteli opraviti, bomo morali sode z vrvi ponovno postaviti v morje...«

Vlado Požar, vodja kooperantov pri izolskem Delamarisu pa nam je povedal: »Zavedamo se, da smo naredili prekršek, ker smo odpeljali linije. Vendar smo ga zavestno, da bi povzročili konflikt in s tem začeli razkrivati vse nepravilnosti, ki se plečejo v zvezi z marikulturo, oziroma z morskim rezervatom. Ta rezervat je občina leta 1981 poverila v upravljanje Delamarisu (oziroma tedaj Ribi), mi pa smo Delamarisovi kooperanti. To pomeni, da so pri Marikulturi že pred nami storili

prekršek, ker so brez našega dovoljenja postavili sode in vrvi v del morja, ki pripada nam...«

V Marikulturi pravijo drugače. Najprej trdijo, da rezervat ne more biti od Delamarisa, ker ta ni podpisal pogodbe (zato, da bi se izognil plačevanju prispevkov). Raziskovalno delo pa morajo zastaviti v gojitvenem območju, če želijo dobiti ustrezne rezultate. Bistvo konflikta je v tem, da želita obe strani gospodariti s prostorom, oziroma rezervatom. Školjkarji trdijo, da je rezervat njihov in da ga jim ne more nihče odvzeti (ker dobro gospodarijo), tudi nimajo nič proti temu, da Marikultura dobi kje svoje gojitveno območje, vendar ne tu, kjer so oni. V Marikulturi pa pravijo, da je za gospodarjenje z rezervatom potrebno tudi določeno znanje in da morja nikakor ni mogoče prepustiti samo komercialni logiki (ker bi prej ali slej prišlo do preobremenitve) in da mora rezervat nadzorovati ustrezno usposobljena strokovna institucija. To pa ne pomeni, da bi se morali kooperanti umakniti iz rezervata, ali da ne bi smeli dobi-

ti še dodatnih morskih njiv. »Strokovni nadzor in upravljanje je eno, izvajanje in komercializacija pa drugo,« razlaga Stane Žnidarčič.

Marjana Domnik z občinskega komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj pa nam je povedala, da zakon o morskem ribištvo omogoča družbi, da lahko morje odda v najem z javnim natečajem in morske njive tako odda najbolj primernim ponudnikom. Seveda je pri tem bolj mišljeno oddajanje morja za poslovne namene in ne toliko tisto, kar hočejo doseči v Marikulturi - strokovni nadzor nad dejavnostjo marikulture.

Sprti strani znata druga o drugi povedati vrsto nepravilnosti in menda kar velikih grehov. Kjer je dim, je verjetno tudi nekaj ognja. Vprašanje je le, koliko mu bodo pustili, da bo zagorel. Sicer pa obe strani trdita isto: morda je konflikt celo dobrodošel, da bodo v Občini Piran hitreje razrešili vprašanje, kako čim primerneje zastaviti gospodarjenje z morskimi njivami.

Paviljon pritegnil pozornost mimoidočih

Odpri! zanimivo izložbeno okno v slovensko kulturno ponudbo

»Glej, glej, spet nekaj novega!« kako lepo pripravljen izložbeni prostor; »za kaj pravzaprav gre?« To je samo nekaj precej glasno izrečenih vtisov obiskovalcev, ki so načrtno ali po naključju zašli v paviljon na Borznem trgu, v katerem je od včeraj na ogled sintetični prikaz slovenske kulturne ponudbe v Trstu.

Cepprav je bila razstava nared šele v dopoldanskih urah, si jo je že v prvih urah odprtja ogledalo kar precej ljudi. Paviljon je namreč postavljen na ključni točki mestnega centra, kjer gre mimo zelo veliko ljudi. Istočasno pa ogleda tudi drugi razstav v istem prostoru zaradi njegove omejenosti ni zamuden, kar dandanes ni zanemarljivo dejstvo.

Z izbiro razstavnega prostora so se zlasti soglašali namerni obiskovalci italijanske narodnosti, med temi novinar in bivši direktor tržaškega dnevnika »Il Piccolo« in bocenskega »Alto Adige« Luciano Ceschia. Po njegovem mnenju je celotna pobuda zelo zanimiva, ker skuša vsaj deloma zapolniti vrzel tovrstnih iniciativ s slovenske k italijanski strani Trsta. Njegovo pozornost so še posebej pritegnile knjige oziroma tiste publikacije, ki skušajo italijanskim sodržavljanom predstaviti bližnjo zgodovino, sedanje težnje in načrte za bodočnost slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Med temi je bila tokrat še posebej izpostavljena knjiga Pavla Stranja »La comunità sommersa«, ki je med novitetami Knjižnih izdaj ZTT.

Marsikdo je knjigo že naročil ali pa se vsaj pozanimal, kje je v prodaji, kar pomeni, da je s tega vidika razstava »Pane e pane« dovolj privlačno izložbeno okno. Bolj od tiskane besede pa je nekatere mimoidoče privlekel zunanji izgled razstave in njenih simbolov, znanemu tržaškemu galeristu pa je bilo ob grafični zamisli zelo všeč tudi geslo »pane e pane«, ker je po njegovem mnenju zelo nazorno.

Kot smo že povedali, je sedanja kulturna ponudba Slovencev v Trstu v

malem paviljonu razdeljena na štiri resorje. Slovensko stalno gledališče opominja s starimi fotografijami na svojo dolgoletno dejavnost, istočasno pa oglašča svoj letošnji repertoar.

Poudarek na letošnjo sezono je dala tudi Glasbena matica, ki se tudi z zanimivo fotografijo izpred desetletij sklicuje na svojo dolgotrajno zasidranost v kulturno delovanje Slovencev na Tržaškem. Povezavo med glasbenim izobraževanjem in poustvarjanjem na eni strani in izdajateljsko dejavnostjo na drugi tvori razstava plošč domačih koncertnih mojstrov oziroma skupin, ki so precej neposreden odraz dejavnosti GM.

Velika večina razstavljenih plošč nosi pečat ZTT, ki je med drugim založniška hiša predstavljenih knjig. V paviljonu je razstavljena zadnja produkcija Knjižnih izdaj ZTT, poleg nekaterih knjig, ki prikazujejo življenje ter zgodovino Slovencev v Italiji, iz izbora seveda ni mogla izostati knjiga D. Jakomina o Škedenjski krušarici, ki

je »navdihnila« naslov celotne pobude. Ob zadnjih stvaritvah domačih literatov pa je glavni poudarek, tudi zaradi značaja pobude, namenjen knjigam v italijanski publiki in pa širši v Ljubljani, na bližnjem Knjižnem trgu.

V ponudbi Knjižnih izdaj ZTT pa so seveda tudi kasete s pravljicami, ki so namenjene najmlajšim. Domači ustvarjalci pa izstopajo tudi v delu, ki je bil odmerjen Galeriji Tržaške knjigarne. Poleg knjižnih ilustracij je TK Galerija lepo razstavila dela Marjana Kravosa, Černigoja, Palčiča, Spacala in Vecchieta.

Izložba, ki jo je izoblikoval Graficenter pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze, bo na ogled do vključno nedelje, 19. t. m., od 9. do 13. in od 16. do 20. ure.

Na sliki (foto Magajna) prvi obiskovalci si ogledujejo prikaz slovenske kulturne ponudbe v Trstu.

Pihalni orkester Breg nastopi danes dopoldne v živo po RAI1

Dopoldanske ure sicer za marsikoga niso najbolj primerne, da bi mirno sedel pred televizijski zaslon. Morda pa bi bila lahko danes taka odločitev zanimiva. V vsakodnevni dopoldanski oddaji, ki jo na prvi državni televizijski mreži vodita Claudio Lippi in Eugenia Monti, bo namreč danes med gosti tudi Pihalni orkester Breg iz Doline. Gre za oddajo z naslovom *Ci vediamo*, na sporedu pa je od 10.40 do 12. ure, seveda na RAI1.

Dolinski godbeniki, ki so se jim ob tej tako pomembni in po svoje celo enkratni priložnosti pridružili še nekateri člani miljskega orkestra Muja DOC Band, so se v Milan podali že včeraj, saj bo njihov današnji nastop kar v neposrednem prenosu. Dolinski orkester že tretjo zaporedno sezono vodi prof. Renzo Muscovi, kot večina podobnih instrumentalnih zasedb pa je bil skoraj vse poletne mesece zaseden z raznimi nastopi. Predstavil se je tako na številnih šagrah in prireditvah na odprtem, njegov zadnji pomembnejši nastop pa je bil prvo oktobrsko nedeljo ob slavnostnem praznovanju 95-letnice ricmanjskega kulturnega društva Slavco, ko je Pihalni orkester Breg predstavil kar se da pester repertoar zahtevnih in manj zahtevnih skladb. Za današnji televizijski nastop so naši godbeniki pripravili tri skladbe, s katerimi naj bi ponazorili tri različne trenutke godbenškega izvajanja. (dam)

Jutri v Devinu kulturni popoldan dijakov Zavoda združenega sveta

»Spoznavajmo se!« Tako bi se lahko glasilo geslo kulturnega popoldneva, ki ga pripravljajo dijaki Jadranskega zavoda združenega sveta iz Devina. Jutri ob 17.30 vabijo namreč mlade občane devinsko-nabrežinske občine, da si z njimi ogledajo glasbeno komedijo z naslovom »Elisa in profesor«, ki so jo naštudirali obiskovalci rekreotorija »P. Lucchini« iz Trsta.

Gre za precej prosto priredbo ene izmed najbolj znanih glasbenih komedij vseh časov »My fair lady«, ki sta jo režiserki predstave Adriana Sponza in Nivea Sereni prilagodili sposobnostim članov gledališke skupine omenjenega občinskega rekreotorija. Za kostume je poskrbela Miriam Ceschia, za songe in koreografijo Lorenza Zanon, za scene pa Luciano Belletti. Igro z lučmi si je omislil Roberto Scignari, klavirska spremljava predstave pa je v rokah Iolande Calin.

Glasbeno komedijo so mladi člani gledališke skupine rekreotorija »Lucchini« že večkrat izvajali, in to zelo uspešno. Vendar pa jih nastop pred

mednarodno publiko, ki jo sestavljajo dijaki mednarodne višje srednje šole, nekoliko plaši in vznemirja obenem. Za dijake mednarodne šole pa je predstava odlična priložnost, da se po eni strani seznanijo z delovanjem tržaške mladinske skupine, istočasno pa se spoznavajo z vrstniki, ki živijo v občini, katere gostje so.

Giuseppe Fiori gost krožka Che Guevara

Krožek za politične in socialne vede Che Guevara bo danes pričel s svojo predavalno sezono. Ob 18. uri bo tako prvi letošnji večer, ki ga bo vodil novinar in senator neodvisne leveice Giuseppe Fiori. Govoril bo o svoji knjigi Berlinguerjevo življenje. Predvajali bodo tudi video-film »Berlinguer in njegov čas«, ki prinaša vrsto pričevanj in dokumentov o komunističnem voditelju, ki je umrl pred petimi leti.

Harej: Zakaj ni tudi slovenskih vabil za posvet o kmetijstvu?

V torek, 14. novembra, bo na Pomorski postaji krajši posvet o tržaškem kmetijstvu in njegovih perspektivah, ki ga prireja Pokrajina Trst v sodelovanju z Univerzo Trst. V zvezi s posvetom je pokrajinski svetovalec SSk Zorko Harej predložil pokrajinskemu svetu interpelacijo. Hareja je zbudilo dejstvo, da je pokrajinska uprava natisnala vabila samo v italijanščini. »Tržaške pokrajinske uprave, ki so si sledile od 70. let in so bile izraz različnih večin, so vabila za razne pobude... pošiljale slovenskim ustanovam in posameznikom v italijanščini in slovenščini,« piše v interpelaciji. Po Harejevem mnenju je torej nedopustno, da so vabila na prireditve o kmetijstvu tiskali samo v italijanščini, »pa čeprav je vsem znano in obče priznано, da je pretežna večina kmetovalcev na Tržaškem Slovencev«. Vse to ocenjuje Harej kot jasno politično izbiro, ki želi ponovno zapostavljati Slovence. »Treba je bilo čakati komaj pičlo leto po umestitvi novega pokrajinskega odbora brez slovenskega predstavnika, da je tudi to ustanovo zajelo ozračje zaprtosti do slovenske stvarnosti in še posebej do javne rabe slovenskega jezika,« piše Harej, ki sprašuje, ali namerava pokrajinski odbor kaj ukreniti, da se zagotovi nadaljevanje spoštovanja priznanih in uveljavljenih pravic pripadnikov slovenske manšine.

V okviru kulturne ponudbe KD Rdeča zvezda

Z »Evo« drevi prvi filmski večer v Saležu

V obnovljenem kulturnem središču v Saležu se bo drevi pričela nova sezona s prvo izmed številnih prireditev bogate ponudbe, ki jo načrtuje kulturno društvo Rdeča zvezda. Ob 20.30 bo namreč v prireditveni dvorani prvi izmed šestih načrtovanih filmskih večerov. V sodelovanju s Kinoatlejem bodo predvajali čudoviti slovenski film Eva, ki govori o prizadevanjih ženske, da bi premagala osamljenost. Vlogo protagoniste je zelo uspešno odigrala naša zamejska gledališka umetnica Miranda Caharija, ki je za to interpretacijo prejela tudi številna priznanja. Ponuja se torej priložnost, da preživimo lep kulturni večer in spoznamo enega izmed biserov slovenskega filmskega ustvarjanja.

Pred kratkim je Rdeča zvezda sklicala pripravljalni se-stanek z namenom, da obnovi delovanje mladinske folklorne skupine, ki je pred leti dokaj uspešno širila ljudsko plesno izročilo. Spričo generacijske zamenjave je bil odziv žal slabši od pričakovanega in ob taki številčni omejenosti

kandidatov ni pogojev, da bi izpeljali to pobudo. Vsekakor je vpisovanje še odprto in če se bo število prijav povečalo, bo delovanje folklorne skupine lahko zaživelo. Bilo bi res škoda, da bi zmanjkalo interesentov prav sedaj, ko je vendarle razpoložljiv vadiitelj.

V torek, 14. t. m., bo začela delovati občinska knjižnica v Saležu, ki bo odprta kulturnim porabnikom ob torkih od 15. do 18. ure in ob petkih od 16. do 19. ure. V dogovoru s šolskim učnim osebjem pa bo izjemoma lahko dostopna učencem tudi v jutranjih urah. Izbor knjig se stalno bogati, saj so zasebniki, organizacije in književniki v zadnjem času vljudo darovali številne nove in tudi rabljene priročnike.

Na koncu naj seznanimo ljubitelje narodnozabavne glasbe, da je bila prireditve Glasba treh dežel, ki bo v športno-kulturnem središču v Zgoniku, preložena na nedeljo, 26. novembra, s pričetkom ob 17. uri.

B. S.

Ob visoki udeležbi dijakov in zaskrbljujoče nizkem odzivu staršev

Izidi volitev v razredne svete na višjih srednjih šolah

Pred dvema tednoma so bile na šolah vseh stopenj volitve predstavnikov v razredne in zavodske svete. Na višjih srednjih šolah je te volitve označila predvsem nizka udeležba staršev, kar potrjuje dosedaj negativen trend in čedalje večje nezaupanje v učinkovitost tako imenovanih »poverjenih odlokov«. Če so se dijaki višjih srednjih šol skoraj stoodstotno udeležili volitev, ker so imeli možnost, da oddajo svoj glas med poukom, pa se je volitev udeležila ponekod le tretjina staršev.

Letos so na višjih srednjih šolah v celoti obnovili razredne svete, medtem ko so svoje predstavništvo v zavodskih svetih obnovili samo dijaki (le na znanstvenem liceju so morali izvoliti v zavodski svet drugega profesorja, ker je bil prejšnji premeščen). Objavljamo torej seznam novih predstavnikov staršev in dijakov v posameznih razrednih in zavodskih svetih.

Na Znanstvenem in klasičnem liceju France Prešeren se je volitev udeležilo 278 dijakov na 292 (95,2 odstotka) in 229 staršev na 566 (40,5%). V 1. A razredu bosta dijake predstavljala Peter Canciani in Mateja Fachin, starše pa Jasna Logar in Mira Stegü, v 2. A razredu bosta dijake predstavljala Iztok Bajc in Ivana Godnik, starše pa Milojka Sossi in Maida Nibrant, v 3. A sta bila izvoljena dijaka Franc Fabec in Marianna Oppelli ter starša Vesna Sandalj in Daniela Mavec, v 4. A dijaka Ivan Lesizza in Lara Lupinc ter starša Giuseppe Jelercic in Sonia Blazina, v 5. A dijaka Andrej Zuppin in Nada Rojc ter starša Nerina Drasich in Livio Valencich.

V 1. B razredu bosta dijake predstavljala Christian Doglia in Alessan-

dro Galoppin, starše pa Stanislava Bandi in Maria Anna Tercon, v 2. B sta bila izvoljena dijaka Katja Taucer in Daniele Toscano ter starša Giuseppe Bassa in Carlo Taucer, v 3. B sta bila izvoljena dijaka Mitja Tavcar in Irina Cebulec ter starša Vera Tuta in Dragica Kranjc, v 4. B dijaka Eva Mauri in Lara Gulich ter starša Giulio Gulich in Sonja Babic, v 5. B dijaka Igor Tomasettig in Rado Fonda ter starša Alenka Mozina in Annamaria Glavina.

Dijake bosta v 2. C razredu predstavljala Tania Bastia in Danilo Riolino, starše pa Viha Kodrič in Claudio Zivec, v 3. C sta bila izvoljena dijaka Christian Briscich in Irena Milanič ter starša Vida Kaucic in Maria Adriana Grgič, v 4. C pa sta bila izvoljena dijaka Nastja Colja in Dean Oberdan ter starša Sonja Stofla in Anna Fergolia.

V 4. višji gimnaziji bosta dijake predstavljala Erika Furlan in Sara Balde, starše pa Majda Tercion in Lino Rojac, v 5. v. g. sta bila izvoljena dijaka Marija Mamolo in Matejka Grgič ter starša Umberto Mamolo in Caterina Raubar, v 1. klasičnem liceju dijaka Nadia Roncelli in Sara Trampuz ter starša Gilberto Trampuz in Marta Ciuch, v 2. kl. 1. dijaka Tomaž Sussi in Andrej Papucci ter starša Nada Zerjal in Vida Gruden, v 3. kl. 1. pa dijaka Tomaž Martelanc in Davide Tonel ter starša Paolo Zlobec in Tullio Zaghet.

V zavodski svet so bili izvoljeni dijaki Aljoša Race, Manica Maver in Marko Savron ter (nadomestno) profesor Borut Kodrič.

Volitev na Državnem trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois se je

udeležilo 345 dijakov na 371 (92,9 odstotka) in 153 staršev na 699 (21,8%). Na oddelku za knjigovodje merkan-tilne smeri so bili izvoljeni naslednji predstavniki: v 1. A razredu dijaka Massimo Ota in Lara Agelli ter starša Bogdan Bogatec in Boris Sossi, v 2. A dijaka Mitja Gruden in Martina Gojca ter starša Maria Marzi Zerjal in Massimiliano Križmančič, v 3. A dijaka Bogdan Stopar in Tamara Raseni ter starša Vittorio Stopar in Majda Paulina Cosma, v 4. A dijaka Matija Danev in Katerina Citter ter starša Dragotin Danev in Franco Marzetti, v 5. A dijaka Aleks Smotlak in Elena Parovel ter starša Mirjana Panič Smotlak in Germano Pieri, v 1. B dijaka Marco Possega in Vanja Čuk ter starša Anna Maria Zerjal in Divna Sancin Čuk, v 2. B dijaka Luka Švab in Roberto Ferluga ter starša Davorina Zerial Tomini in Zdravko Rodella, v 3. B dijaka Sandro Buzzi in Svetlita Erika ter starša Maura Stefani vd. Flego in Luigia Blasina vd. Starez, v 4. B dijaka Lorenza Štrain in Ivanka Pahor ter starša Liva Zerjal Ota in Pietro Glavina, v 5. B dijaka Barbara Mazza in Martin Vremez ter starša Terezija Ferenz Valente in Nevja Paulissich Antoni, v 1. C dijaka Martina Mosetti in Tanja Biondi ter starša Greta Rebec Kalc in Giovanni Magajna, v 2. C dijaka Roberto Padovan in Ana Blažević ter starša Carolina Jerina Blažević in Zora Vukicevic Mezgec, v 3. C dijaka Massimiliano Tence in Lucia Tesser ter starša Guglielmina Veglia Rosso in Maja Luksa Rebula, v 4. C dijaka Sara Kralj in Alessandro Stefani ter starša Vlasta Coretti Stefani in Vlasta Udovič Marc, v 5. C dijaka Liliana Bezin in Sara Danieli ter

starša Federica Valetič in Emilio Škabar, v 2. Č pa dijaka Sara Stegel in Dario Grilanc ter starša Teodoro Živec in Angelo Bogatec.

Na oddelku za geometre pa so bili izvoljeni v 1. razredu dijaka Ilario Tul in Egon Mikol ter starša Pierina Furlan Carli in Anna Petrinja Tul, v 2. r. David Simonettig in Alessandro Samez ter starša Nevja Serli Samez in Mariano Suber, v 3. r. Marco Antoni in Max Clementini ter starša Nevica Tavčar Macchiut in Majda Mahnič Buda, v 4. r. dijaka Erika Sedmak in Tanja Kralj ter starša Giovanna Ukmar Cipollino in Anna Kralj Malalan, v 5. r. Christian Počjak in Rado Jagodic, od staršev pa nihče.

V zavodski svet pa so bili izvoljeni dijaki Rado Jagodic, Aljoša Kuzmin in Massimiliano Tence.

Volitev na učiteljsku Anton Martin Slomšek in na vzgojiteljski šoli se je udeležilo 54 dijakov na 58 (93,11 odstotka) in 40 staršev na 114 (35,09%). V 1. razredu pedagoškega liceja sta bila izvoljena dijaka Valentina Destri in Tanja Sturman ter starša Viljem Bandi in Ivanka Gustin Destri, v 2. r. učiteljska dijaka Nataša Grizonic in Cristina Corva ter starša Neva Cusso Magagnato in Nedda Gustin Grizonic, v 3. r. dijaka Nataša Sedmak in Nadja Antoni ter starša Sonja Barei Furlanic in Maria Pertot Poljsak, v 4. r. dijaka Katja Granier in Tanja Kermec ter starša Miranda Kermaz Piscanz in Adriana Suligog Granier. V 2. razred vzgojiteljske šole sta bili izvoljeni dijakinja Alessandra Jurjevic in Nataša Crociati ter starša Magda Kralj Crociati in Vlasta Ukovič Marc, v 3. r. pa dijakinja Jasna Briscak in Olenka

Puntar ter starša Nada Debenjak Fabrizi in Elda Frandolic Novak.

V zavodski svet so bili izvoljeni di-

jaki Katja Granier, Katja Fabrizi in

Dejan Furlanic.

Volitev na Državnem poklicnem

zavodu Jožef Stefan se je udeležilo

137 dijakov na 144 (95,13 odst. in 120

staršev na 278 (43,16 odst.). V 1. razre-

du RTV sta bila izvoljena dijaka Car-

lo Ierco in Boris Vremez ter starša

Anna Parovel Baitz in Nadia Barazutti

Samec, v 2. r. RTV dijaka Vitjan Ban-

di in Igor Ščurek ter starša Irene Suc

danieli in Andrea Rencelj, v 3. r. RTV

dijaka Lorenzo Zupin in Aljoša Mauri

ter starša Dario Rupel in Eleonora Ri-

ter starša Dario Rupel in Eleonora Ri-

oliva Taucer, v 1. r. BIO-KO dijaka

Consuelo Kodermac in Riccardo Bal-

dassarri ter starša Sonia Baiss Maru-

cellini in Fabio Krevatin, v 2. r. BIO-KO

dijaka Lorenzo Argiolas in Diana Co-

lombin ter starša Caterina Coloni Ar-

giolas in Maria Petkovšek Rizzo, v 1.

OM dijaka Marko Hmeljak in Willi-

am Zerbo ter starša Silvestro Mahnic

in Boža Zagar Mahnič, v 2. r. OM di-

jaka Aleš Sterni in Igor Lainè ter

starša Rosanna Scherlavai Rapotec in

Ervin Sterni, v 3. r. OM dijaka Jeru-

tian Dazzarra in Andrea Ferluga ter

starša Alma Vrabec Ferluga in Anna-

maria Ghez Dazzarra. Predstavnika di-

jakov za vse četrte razrede bosta Da-

vorin Gombač in Katarina Cossutta, in

vse pete razrede pa Igor Ostrouška in

Adriano Turco. Predstavnika staršev

za vse četrte razrede bosta Aldo Zez-

lina in Anton Pogačnik in za vse pete

razrede Laura Brana Cragnez in Vera

Zerjul Zerjali.

V zavodski svet so bili izvoljeni di-

jaki Davorin Gombač, Katja Legiša in

Mattia Armani.

Zaradi bele stavke

Položaj na meji iz ure v uro vse težji

Nadaljuje se bela stavka carinikov, zaradi nje pa je položaj na obmejnih prehodih vedno slabši in vse bolj kaotičen. Gneča je na cestah in postajališčih kot tudi na openski železniški postaji. Šoferji morajo kar bivakirati in spat v kabinah svojih težkih tovornih vozil, iz ure v uro pa prihajajo novi tovornjaki in daljšajo vrste.

Kot je znano, stavkajo cariniki zato, ker že od julija ne prejemajo plačila za opravljene nadure. Gre vsekakor za dokaj visoke vsote, saj cariniki jamčijo normalen promet prav z velikim številom nadur, nekateri prejemajo zanje po več sto tisoč lir mesečno (tudi 400), kar je seveda lep "zaokrožek" plače. Problem bi morali rešiti z zaposlitvijo novih uslužbencev, država pa se očitno še ni odločila za ta korak.

Prav gotovo gre za kočljivo vprašanje: po eni strani imajo cariniki precej koristi od nadurnega dela, premajhen organik pa je po drugi strani vir številnih konfliktov. Bela stavka vsekakor dokazuje, da je problem resen, saj je skorajda absurdno, da se ob mejah promet zaustavi, ker uslužbenci ne opravljajo običajnih nadur. Špediterji in šoferji tovornjakov so seveda še najbolj jezni, saj trpijo največjo škodo. Oni že dalj časa zahtevajo, da bi carine delovale vsaj toliko ur, kot v obmejnih državah, kaže pa, da se stvari zapletajo prav v Italiji, kjer so carine odprte sam po šest ur dnevno. V sedanjih državah obratujejo deset ur, kar pa malo pomaga, če se potem promet zaustavi nekaj metrov dlje.

V Trstu je kaos toliko večji, ker cariniki ne opravljajo niti tistih del, ki sodijo v višje pristojnosti od njihovih. Tudi tu je birokratski stroj po svoje nemiseln, saj se je pri vsakodnevem delu težko omejiti le na zapisane pristojnosti. Osrednji problem ostaja torej v reorganizaciji carinskih služb, ki bi se morale že danes prilagajati zahtevam, ki jih bo zastavila Evropa po odločilnem letu 1992.

Predsednik senata Giovanni Spadolini jutri v Trstu na vabilo krožka CCA

Jutri popoldne se bo v našem mestu mudil predsednik senata Giovanni Spadolini, ki bo častni gost Krožka za kulturo in umetnost CCA. Pravzaprav se bo s predstavitevjo Spadolinijeve knjige »L'opposizione laica nell'Italia moderna (1861-1922)« (Laična opozicija v moderni Italiji) uradno začela letošnja sezona krožka, ki pa je sicer že v teku.

Giovanni Spadolini, ki se v zadnjih desetletjih zelo aktivno posveča politični dejavnosti, je bil pred tem univerzitetni profesor. Na fakulteti za politične vede univerze v Firencah, ki je njegovo rojstno mesto, je poučeval sodobno zgodovino. Leta 1960 je tudi zmagal na prvem natečaju za stolicu v tej veji, ki so ga razpisali v Italiji. Vendar pa je leta 1968 zapustil redno poučevanje, ko je prevzel mesto direktorja milanskega dnevnika »Corriere della sera«.

Štiri leta kasneje je bil prvič izvoljen v senat kot predstavnik republikanske stranke. Od leta 1979 do leta 1987 je bil tudi vsedržavni sekretar te stranke, vse dokler ni prevzel visoke funkcije predsednika senata, ki jo opravlja še danes.

V letih svojega najintenzivnejšega političnega udejstvovanja je bil Giovanni Spadolini tudi predsednik vlade, večkrat pa je kot minister za kulturne dobrine, za šolstvo in kot obrambni minister sodeloval v različnih koalicijskih vladah.

Združenje združenj prostovoljcev za civilno zaščito

V Trstu je nastalo združenje združenj prostovoljcev. Imenuje se Združenje za pospeševanje in koordinacijo prostovoljstva za civilno zaščito občin tržaške pokrajine, osnovala pa so ga naslednja združenja: Prijatelji skavtskih pobud (AMIS), Italijansko združenje za skavtizem raider (ASSORAIDER), Tržaško zoofilsko združenje (AZT), Zadruga Nova sveta Barbara (CNSB), Vsedržavno združenje za zaščito živali (ENPA), Ustanova za dobrobit in obrambo Trsta in Krasa, Radio klub Trst - Radijska služba za emergency (SER CB RCT), Vsedržavno italijansko združenje častnikov v pokoju (UNUCI).

Združenje je sta uradno predstavila sinoči v mladinskem domu Ostello Tergeste v Miramaru njegov predsednik inž. Marino Valle, ki je med drugim alpski in gasilski rezervni oficir, ter upokojeni general Umberto Bruno. Povedala sta, da se bo združenje zavzemalo za pospeševanje organizacije in kulture civilne zaštite na vseh ravneh. Tako bo npr. izdelovalo načrte za hitre posege in skrbelo za primerno vzgojo in informacijo prebivalstva. Na tem področju tržaška pokrajina znatno zaostaja za nekaterimi pokrajinami v Italiji, da ne govorimo o drugih pokrajinah na območju Alpe-Jadran, kjer ima tovrstno prostovoljstvo dolgo tradicijo.

General Bruno je na tiskovni konferenci med drugim naznanil, da bo od 27. do 31. marca 1990 na Tržaškem velesejmu velika razstava o naravovarstvu in civilni zaščiti z naslovom Protarec. Na prireditvi, ki bo obsegala tudi vrsto znanstvenih posvetov na to tematiko, bodo sodelovali tudi predstavniki iz vseh dežel in republik skupnosti Alpe-Jadran.

Nova razstava v Galeriji TK Intimni likovni dialog mladega umetnika Vozla

Od sinoči so v Galeriji Tržaške knjigarne (od danes naprej pa tudi v prostorih Tržaške kreditne banke) na ogled slike in grafite mladega slovenskega slikarja, ki se samostojno, a uspešno prebija skozi trende sodobne likovne umetnosti. Franc Vozel iz Kranja, ki je doštudiral slikarstvo na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri prof. Janezu Berniku, se namreč od vsega začetka odpoveduje sugestijam »svetovljanskega« slikarstva in skuša uveljaviti svojo osebno govorico.

Razstavo, ki jo je Galerija TK priredila v sodelovanju z Ljubljansko bačko, je pozdravil tudi podpredsednik tega osrednjega slovenskega denarna zavoda Anton Slapernik. Dejal je, da je vloga banke tudi v tem, da skuša prispevati svoj »obulus« tudi drugim področjem človeškega bivanja — in ne samo denarnemu.

Umetnika je nato predstavil prof. Stane Bernik, ki je najprej razodel čudno naključje: čeprav je o Vozlu že marsikdaj (pohvalno) pisal, ga je osebno spoznal šele včeraj; prej ga je poznal samo preko njegovega slikarstva. Bernik je nato orisal razvoj Vozlove umetnosti. »Leta njegovega vstopa v slikarstvo,« je dejal, »so bila leta "nove podobe" v več disciplinah. Vozel se ni nikoli popolnoma predal temu kot nobenemu drugemu toku. Njegovo slikarstvo je poskus tihega dialoga. Medtem ko smo v Ljubljani večkrat trendovski, je v njegovem slikarstvu čuti intimno prevrženost čisti slikarski vsebini.« Ta položaj »izven« je torej največja značilnost in tudi vrednota Vozlovega slikarstva, za katero so značilni klasični slikarski elementi in središčnost barve. Prav to pa kljub razneseni telesnosti (mogoče pa prav zaradi nje) kaže optimizem, s katerim umetnik gleda v svet. »Gre skratka za izpovedovanje,« je zaključil Bernik, »ki skuša vsa vprašanja postavljati na odprt, semantičen način. Za dožemanje Vozlovih slik je torej potrebna angažirana soparticipacija.«

Na sliki (foto Križmančič) odprtje razstave Franca Vozla (prvi z leve).

Inštitut ISDEE prireja okroglo mizo o reformah v vzhodnem delu Evrope

»Gospodarske reforme in politično-ustavna vprašanja v Vzhodni Evropi«: to je naslov okrogle mize, ki jo v ponedeljek (13. t. m.) prireja študijsko-dokumentacijski inštitut o skupni Evropi in o Vzhodni Evropi ISDEE. Srečanje, ki se bo pričelo ob 9. uri in bo potekalo ves dan v konferenčni dvorani tržaške Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5, načena izredno aktualno temo, o kateri se danes veliko piše in govori.

Obravnavane države so organizatorji porazdelili v dva sklopa: v jutranjem bodo razpravljali o položaju na Poljskem in na Madžarskem, medtem ko so popoldanski del rezervirali za Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo.

Pismo staršev in učiteljev obeh narodnosti Ogrožena pobuda Pokrajine za otroke in mladostnike

Ravnatelji, učitelji in starši slovenskih in italijanskih šol v mestu in okolici so poslali Pokrajini Trst in množičnim občilom daljše pismo s 129 podpisov. V njem opozarjajo, da so v nevarnosti dejavnosti, ki jih je Pokrajina spomladi uvedla v korist otrok in mladostnikov slovenske in italijanske narodnosti ter Romov.

V pismu je med drugim zapisano: »Končno je neka krajevna ustanova uspela v svojem načrtu! Spomladi je tržaška Pokrajina omogočila delovanje smotno-vzgojnih načrtov, namenjenih mladostnikom slovenske, italijanske narodnosti in romske kulture. Dejavnostim je sledilo približno 200 otrok, ki so imeli probleme šolsko-vzgojnega tipa. Ti načrti, ki so še danes v teku, zajemajo naslednja območja: Naselje sv. Sergija, Domjo, Alturo, Staro mitnico, Devin, Nabrežino in slovenski Dijaški dom.«

Vzgojni projekt, ki ga je finansirala Pokrajina Trst, je stekel 1. marca. Delovanje vzgojiteljev je temeljilo na realnih otrokovih potrebah, zato so bile aktivnosti raznolike in so upoštevale vsakega otroka posebej. Šle so od popoldanske šolske pomoči, vzgojnih dejavnosti, organizacije prostega časa, tja do pomoči na domu in drugih oblik pomoči, v nekaterih primerih celo finančne. Dva sta bila tudi načrta, usmerjena v reševanje problemov slovenskih mladostnikov, bila sta to vzgojni načrt Pokrajine Trst za mladostnike, ki obiskujejo obvezno šolo v devinsko-nabrežinski občini, in družbeno-vzgojni načrt Pokrajine v sodelovanju z Dijaškim domom.

Vzgojni načrt, ki so ga po poletnem premoru ponovno pričeli izvajati 1. septembra, je kar zadeva devinsko-nabrežinsko občino, vključeval približno 40 šoloobveznih otrok, ki so obiskovali socialni center v Sesljanu. Dejavnosti so obsegale različne panoge, kot so šport, kulturne dejavnosti, socialna pomoč, organizacija ekskurzij in podobno. Da bi popestrili dejavnost,

so vzgojitelji postavili na sedežu kulturnega društva delavnico za osnovnošolce. Po potrebi so se vzgojitelji domenili z ravnatelji in razpolagali z nekaterimi strukturami šole, obenem pa so z učitelji in profesorji razpravljali o učnih težavah dijakov. Imeli so tudi informativna srečanja s psihologi KZE in psihopedagogi.

V Trstu je načrt zajel 30 šoloobveznih otrok, ki so obiskovali osnovne in srednje šole v mestnem središču (osnovne šole K. Širok, D. Kette, J. Ribičič, F. Milčinski in nižji srednji šoli Ivan Cankar in Sv. Ciril in Metod). Pri vseh dejavnostih je bilo vključenih približno 10 prizadetih otrok, potekale pa so v okviru Dijaškega doma. Njihov osnovni namen je bil skrbeti za vključevanje mladih v samostojno vsakdanje življenje, za najmlajše za osamosvajanje pri osebni negi in čistoči. Pri izvedbi načrta je sodelovalo tudi športno združenje Bor, ki je organiziralo tečaje telovadbe, korektivne gimnastike in plavanja. Vzgojitelji so imeli stalne stike s šolami in delavci KZE. Za otroke, ki so imeli v šoli težave, so poskrbeli dodatno pomoč. Skupaj s slovensko socio-psiho-pedagoško službo so v dijaškem domu organizirali predavanja o spolni vzgoji, ki sta ga vodili ginekologinja in psihologinja. Poleti so v program vključili tudi kolonije v sodelovanju z SKGZ.

V pismu, ki ga so poslali, je ob opisu bogate dejavnosti rečeno naslednje: »V kolikor so bili načrti in delovna pogodba 7-mesečni, se čas delovanja izteka in s tem tudi delovni odnos vzgojiteljev, ki so si v tem času pridobili delovne izkušnje in omogočili uspeh načrtov. Prekinitev ekonomske obveznosti pokrajinske uprave bi povzročila obremenitev dela operaterjev in sploh vseh dejavnosti.«

Ko bi Pokrajina Trst pobud ne podprla več in ne bi podpisala z vzgojitelji začasnih pogodb, bi splavala po vodi dokaj koristna pobuda, ki je bila namenjena prav tistim otrokom in mladostnikom, ki potrebujejo največ nege, saj so tudi najbolj izpostavljeni. Podpisniki se med drugim vprašujejo, če ne bo pobuda Pokrajine ostala le kaplja v morju potreb in se zato obračajo na odgovorne, da bi s pričetim delom nadaljevali in tako nudili otrokom potrebno pomoč.

Streli na meji: italijanske oblasti so bile obveščene

Italijanske oblasti so bile — kot je to običaj — pravočasno obveščene o urjenju obmejne enote Jugoslovanske ljudske armade na Miljskem hribu nasproti Čampor in Korošcev, o njem pa ni bilo obveščeno prebivalstvo, ki ga je streljanje precej vznemirilo (zaskrbljeni so bili tudi prebivalci jugoslovanskih vasi ob meji). Tako poroča včerajšnja izdaja istrskega italijanskega dnevnika La voce del popolo, ki na ta način odgovarja na natančnejša tržaškega dnevnika Il Piccolo. Le-ta je namreč — ne vedoč, kaj se je pravzaprav zgodilo in kljub zagotovilom karabinerjev, da ni bilo nič nenavadnega — izredno napihnil dogodek in celo natolceval o morebitni protiteroristični akciji, ki naj bi jo narekoval negotov položaj na Kosovu.

† Nenadoma nas je zapustila naša draga

Ludmila Kalc vd. Gregori

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 11. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Padriče in na bazovsko pokopališče.

Žalostno vest sporočajo: hčeri Gabrijela in Vojka, zeta Ludvik in Fabio, vnuki Elena, Luka, Martin in Stefano, brat Evgen ter sestre Zdenka in Stanka z družinami.

Padriče, 10. novembra 1989

Ob težki izgubi dragega očeta sočustvujemo z Luko in družino kolektiv in gojenci Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel

Sindikalni spor v gledališču Giuseppe Verdi

V opernem gledališču Giuseppe Verdi je izbruhnil nov sindikalni spor. Sindikati gledaliških uslužbencev in delavcev CGIL, CISL in UIL so včeraj proglasili pripravno stanje in zagrozili s stavko. Kot bomo v tiskovnem sporočilu nameravajo na tak način protestirati proti enostranski odločitvi superintendanta Pia De Bertija Gambinija, ki noče podpisati pogodb za določen čas kljub temu, da so jih že odobrili njegovi nadrejeni. Po pisanju sindikatov je superintendant na tak način dejansko onemogočil delovanje gledališča in napravil le prvi korak v okviru širšega manevra, s katerim naj bi prizadel vse sektorje gledališča.

Policija aretirala mlad par zaradi kraje starki

Agenti letkega oddelka so predi-nočnim prijeli mlad par, ki je malo prej okradel starko na ulici v središču mesta. V mrežo policije sta se ujela 31-letni Mauro Volli iz Ul. Machling 26 in njegova 24-letna družica Daniela Zerial.

Dvojica je na Ul. Ginnastica starki iztrgala iz rok torbico, toda nekdo ju je pri tem videl in telefoniral policiji, ki je nemudoma posegla in prišla Vollija in Zerialovo. Ob zlikovca sta bila tudi v vinjenem stanju, tako da so ju spravili v koronejski zapor pod obtožbo kraje in vinjenosti. Pristaviti velja, da je dvojica že imela opravka s pravico.

Ob mednarodnem dnevu varčevanja

Resnično velik odziv šolarjev na natečaj ki si ga je omislila bančna sekcija SDGZ

Kako si danes naša mladina zamišlja oziroma razlaga pojem varčevanja? Odgovor na to vprašanje je skušala letos poiskati bančna sekcija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki je ob mednarodnem dnevu varčevanja razpisala natečaj za naše osnovnošolce in srednješolce. Ti so se odzvali v res polnem številu, saj se je v uradih Združenja nabralo kar 299 risb in 24 spisov.

Skupno je sodelovalo 17 osnovnih in nižjih srednjih šol z Goriškega in Tržaškega. Risbe so poslali učenci osnovnih šol **Karel Destovnik-Kajuh** iz Gropade, **Josip Ribičič** iz Trsta, **Fran Milčinski** s Katinare, **Albert Sirk** iz Križa, **Bazoviški junaki** iz Rojana, **Ivan Grbec** iz Škedenja, **Fran Saleški Finžgar** iz Barkovelj, **France Bevk** z Opčin, **Alojz Gradnik** iz Števerjana, **Oton Župancič** in **France Bevk** iz Gorice, **Fran Erjavec** iz Štandreža, **Plešivo** iz Krmina in **Josip Abram** iz Pev-

me, medtem ko so spise poslali dijaki nižjih srednjih šol **Ivan Cankar** iz Trsta, **Srečko Kosovel** z Opčin in **Sv. Ciril in Metod** s Katinare.

Izdelke je pregledala in ocenila komisija, ki se je sestala na sedežu Združenja. Risbe osnovnošolcev so bile najprej razdeljene na dve kategoriji: prvi in drugi razred skupaj, tretji, četrti in peti spet skupaj. Komisija je nato izbrala najboljše tri izdelke iz vsake kategorije ter posebej omenila še vrsto boljših risb, ki pa ne bodo nagrajene. Nagrajeni bodo seveda tudi trije najboljši spisi, ki jih je komisija izbrala med prispevki srednješolcev.

V kratkem se bodo sestali še člani bančne sekcije, ki bodo določili, kdaj, kje in kako bodo nagradili tiste učence in dijake, ki so na najboljši način razvili svoje zamisli o pomenu mednarodnega dneva varčevanja.

Rojanski šolarji počastili spomin bazoviških junakov

Rojanski osnovnošolci so nam poslali naslednje poročilce, ki ga - pa čeprav z zamudo - radi objavljamo.

Zadnjo soboto v preteklem mesecu smo šli na pokopališče k Sv. Ani, da bi počastili bazoviške junake. Ob grobu smo zapeli in deklamirali. Položili smo šop rdečih nageljnov, simbol ljubezni. Prižgali smo lučko. Približala se nam je gospa Ljudmila Hreščak-Racman, ki je tiho in s solzami v očeh poslušala naše petje in deklamacije. Nato nam je začela pripovedovati o naših junakih. Sama jih je dobro poznala. Njen brat je bil njihov najboljši prijatelj. Večkrat so se skrivaj sestajali pri njih doma. Ko se je nekega dne vračala iz šole, so ji doma fašisti premetali vse stanovanje. Iskali so slovenske knjige. Pravočasno jih je skri- la v dve vreči in zakopala. Gospa Ljudmila nam je še marsikaj povedala iz svoje mladosti. Poslušali smo jo z velikim zanimanjem. Hvaležni smo ji, da nam je približala našo zgodovino na tako ranljiv in preprost način.

Učenci osnovne šole Bazoviški junaki v Rojanu

razna obvestila

Taborniki Rodu Modrega vala vabijo na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 14. t. m., ob 10. uri v Mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Člani naj pridejo v kroju! Vabljeni!

Zveza slovenskih kulturnih društev vabi vse predsednike oz. predstavnike kulturnih društev in skupin ter posamezne članke NA SEJO GLAVNEGA ODBORA, ki bo v sredo, 15. t. m., ob 19.30 v Domu A. Sirkar v Križu.

KD Rdeča zvezda obvešča, da bo v torek, 14. t. m., začela delovati OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU s sledečim urnikom: torek od 15. do 18. ure ter petek od 16. do 19. ure.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši-Opčine. V ponedeljek, 13. t. m., ob 19. uri bo informativno SREČANJE v Prosvetnem domu za nadaljevalni tečaj italijanskega jezika.

SKD Vigred obvešča, da potekajo vsako sredo od 16.30 do 17.30 v društvenih prostorih VAJE OTROŠKEGA ZBORČKA. Dobrodošli novi pevci!

SPDT vabi na tradicionalni avtobusni izlet vezan z martinovanjem, ki bo v nedeljo, 12. t. m., v Trnovem pri Lokvah. Cena izleta 15.000 lir, vpisovanje pri ZSSDI. Dodatne informacije nudi Aleksij Cividri (tel. 415336). Odhod avtobusa ob 7.45 izpred sodne palače.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 L'attimo fuggente, i. R. Williams.

EXCELSIOR - 17.30, 22.00 Batman, i. Jack Nicholson, Kim Basinger.

EXCELSIOR AZZURRA - Festival festivalov: 16.30, 21.45 Che ho fatto io per meritare questo?, i. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Skin Deep, il piacere è tutto mio.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Triangolo d'acciaio.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Super bestia prendimi di forza, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Uccidete la colomba bianca, i. Gene Hackman, Joanna Cassidy.

GRATTACIELO - 17.30, 22.00 Indiana Jones - L'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 16.30, 22.15 Turner e il casinaro, i. Tom Hanks.

EDEN - 15.30, 22.00 I desideri morbosi di mogli viziose, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Poliziotto a quattro zampe.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.15 L'indiscreto fascino del peccato, r. Pedro Almodovar, □□

ALCIONE - 17.00, 22.00 Che ora è, r. Ettore Scola.

RADIO - 15.30, 21.30 Bocche bestiali, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Paul Claudel

MARIJINO OZNANJENJE

Režija Dušan Mlakar

Danes, 10. t. m., ob 20.30 - Abonma RED A in D
jutri, 11. t. m., ob 20.30 - Abonma RED B, E in F
v nedeljo, 12. t. m., ob 16. uri - Abonma RED C in G

Narodna in študijska knjižnica v sodelovanju z
Združenjem Italija - Sovjetska zveza
organizira okroglo mizo na temo:

NARODNE MANJŠINE V SKUPNEM EVROPSKEM DOMU

Danes, 10. t. m., ob 18. uri v avli Ferrero, Ul. dell' Università 7 - Trst.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Prot- ti.

Nocoj ob 20.30 ponovitev predstave Arthurja Millerja ERANO TUTTI MIEI FIGLI Režija Mario Missiroli, nastopa Gastone Moschin. V abonmaju: odrezek št. 3A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Prot- ti.

Nocoj ob 18. uri bo Franca Pivano govorila o Faulknerju, Fitzgeraldu, Hemingwayju in o Beat generaciji. Vstop prost.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Danes ob 11. uri bo v mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2) tiskovna konferenca o programu in delovanju gledališča v letu 1990.

Danes, 10. novembra, ob 20.30 (red B) ter jutri, 11. novembra, ob 16.30 (red S) je na sporedu Lisztova FAUST SYMPHONIE v treh delih za tenor, moški zbor in orkester. Prva izvedba v gledališču Verdi. Dirigent Zoltan Pesko, tenorist Paolo Zizich.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 ponovitev dela CO IE-RIMO PUTEI..., variete Carpinterija in Faragune.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Prot- ti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

razne prireditve

KD Ivan Grbec - Škedenj prireja jutri, 11. t. m., od 19. ure dalje IN SVET MARTEN POŽEGNAJ GA - martinovanje z moško pevsko skupino iz avstrijske Koroske "Vaščane pojo" in igralcem Stanetom Raztresenom. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 11. t. m., NA VEČER POSVEČEN SLOVENSKEMU PESNIKU (in igralcu Mestnega gledališča iz Ljubljane) TONETU KUNTERJU. Avtor sam bo naš gost. Predstavlja ga bo prof. Zora Tavčar-Rebula. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Začetek izjemoma ob 18. uri.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 13. t. m., VEČER POSVEČEN 450-LETNICI SVETE GORE. O zgodovinskih, kulturnih in ikonografskih vidikih nastanka in razvoja romarske poti na Skalnici bodo govorili dr. Branko Marušič, Marko Vuk in prof. Peter Stres. Začetek ob 20.30.

ZZB NOV obalnih občin Koper, ZZB NOV občine Buje in VZPI-ANPI sekcija Milje vabijo v nedeljo, 12. t. m., ob 11. uri na KOMEMORACIJO padlih partizanov Slovencev, Hrvatov in Italijanov, ki bo v parku pri spomeniku v Kučibregu - Hrvoji.

Prispevajte za

»Dijaško matico«

GLASBENA
MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona
1989/90

V četrtek, 16. t. m., ob 20.30 v
Kulturnem domu v Trstu

SIMFONIKI RTV Ljubljana

Dirigent Anton Nanut

Sporod: Beethoven - uvertura
Leonora III., simfoniji št. 2 in 8.

Prodaja vstopnic v Pasaži Prot- ti
Utat in eno uro pred pričetkom
pri blagajni Kulturnega doma.

Kmečka in obrtna
hranilnica in
posojilnica
v Nabrežini

vabi danes, 10. novembra 1989,
ob 20. uri v župnijsko dvorano v
Nabrežini, kjer bodo univ. prof.
Aleš Lokar, Marko Tavčar, prof.
Aleš Breclj in Marko Waltritsch
govorili o stoletnici posojilništva
na nabrežinskem Krasu.

Po predstavitvi knjige bo v
dvorani kulturnega društva Igo
Gruden otvoritev razstave doku-
mentov o posojilnicah. Razstava
bo odprta do 18. novembra vsak
delavnik od 9. do 12. in od 16. do
19. ure.

KD RDEČA ZVEZDA

vabi na

FILMSKI VEČER

danes, 10. t. m., ob 20.30 v dru-
stvenih prostorih v Saležu.

Predvajali bomo film Eva - Mi-
randa Caharija. Vabljeni!

koncerti

GLEDALIŠČE ROSSETTI

V sredo, 15. t. m., ob 21.00 bo prvi
koncert turnee GINA PAOLIA. Pri
osrednji blagajni v Pasaži Prot- ti je v
teku predprodaja vstopnic.

**Società dei concerti - Tržaško kon-
certno društvo** - V ponedeljek, 13. t. m.,
ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil
SHOENBERG ENSEMBLE.

DEVINSKI GRAD

Danes, 10. t. m., ob 18.00 bo v dvorani
devinskega grada koncert, ki sta ga or-
ganizirala princa Veronica in Carlo della
Torre e Tasso v korist Italijanske zveze
slepcev. Napovedoval bo Mario Pardini,
nastopal pa bo tudi znani tržaški violi-
nist Massimo Belli, katerega bo spre-
mljala na klavir Victoria Terekieva.

GLASBENA MATICA TRST - koncer-
tna abonmajska sezona 1989/90

V četrtek, 16. t. m., ob 20.30 bo v Kul-
turnem domu v Trstu koncert Simfoni-
kov RTV Ljubljana, dirigent Anton Na-
nut. Na sporedu: Beethoven - uvertura
Leonora III., simfoniji št. 2 in 8. Prodaja
vstopnic v Pasaži Prot- ti Utat in eno uro
pred pričetkom pri blagajni Kulturnega
doma.

čestitke

Na tržaški fakulteti za medicino in
kirurgijo je 8. t. m. doktoriral EVGEN
SANCIN. Iskreno mu čestitata ter mu
želita še veliko uspeha pri nadaljnjem
študiju Elena in David z družinama.

Dragi FREDI! Vse najboljše za tvoj
rojstni dan ti želijo vsi, ki te imajo
radi, predvsem Jasmina, ki ti pošilja 50
poljubčkov.

TRŽAŠKA POKRAJINA Odbornništvo za kmetijstvo

konferenca in razprava na temo:

Tržaško kmetijstvo in njegova bodočnost

v torek, 14. novembra, ob 9.00 v dvorani Iliria - kongresna palača
Pomorska postaja

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1349,250	1335.—
Nemška marka	731,340	729.—
Francoski frank	215,710	213,500
Holandski florint	648,020	647.—
Belgijski frank	34,869	34,400
Funt sterling	2140,850	2110.—
Irski sterling	1944,600	1930.—
Danska krona	188,530	185.—
Grška dragma	8,165	7,600
Kanadski dolar	1155,400	1100.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,452	9.—
Švicarski frank	833,380	831.—
Avstrijski šiling	103,847	103,300
Norveška krona	195,450	192.—
Švedska krona	210,400	207.—
Portugalski eskudo	8,550	8.—
Španska peseta	11,599	11,100
Avstralski dolar	1064,600	1010.—
Jugoslov. dinar	—	—
ECU	1502,700	0,018

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Kruti dokumentarec BBC o pokolih v Jugoslaviji

V sredo zvečer je angleška televizija hiša BBC poslala v eter dokumentarec o 1200 italijanskih vojnih zločinih, ki jim z razliko od Nemcev in Japoncev niso sodili, in o grozodejstvih, ki so jih le-ti zakrivali na račun civilnega prebivalstva tudi v Jugoslaviji. Oddaja je kar precej razburila duhove, saj gre za povsem neznane dogodke, medtem ko so pokoli, obglavljenja ali bombardiranje šotorišča Rdečega križa v Etiopiji že nekaj časa poznani. Italijanski ambasador v Londonu je poslal odločno protestno pismo predsedniku TV mreže Marmadukeju Husseyu, o dogodku pa je seveda obvestil tudi zunanje in obrambno ministrstvo, kar je vse zabeležil samo del italijanskega tiska.

Dokumentarec z naslovom *Fascist Legacy* je BBC vključila v zelo gledan niz *Timewatch*. Razburjačo in grozljive podatke je zbral Michael Palumbo, ki je pred časom odkril tudi dokumente o Kurtu Waldheimu. Angleški gledalci so bili tako deležni shriljivih prizorov o pravih pokolih in uničenju celih vasi v Jugoslaviji. V intervjujih prinašajo preživeli pričevanja o nasilstvu in celo o mučenju otrok.

Dokumentarna oddaja posreduje podatke, da so italijanski vojni zločinci umorili skoraj milijon civilistov, od teh 300 tisoč moških, žensk in otrok samo v Jugoslaviji. Michael Palumbo je ob tem predstavil tudi vrsto doku-

mentov, ki pričajo, kako so angleške oblasti ščitile krvnike in onemogočile, da bi jim sodilo jugoslovansko sodišče, čeprav je to predvideval moskovski sporazum. Jugoslavija je večkrat zahtevala, da ji predajo 800 vojnih zločincev, zavezniki pa so izgon dolgo zavirali. Uspeli so zadevo odložiti do leta 1947, ko so jo predali italijanski vladi.

Med dosjeji o zločincih so zbrani, denimo, dokumenti o Badogliu, Grazianiju, Roatti in Ambrosiu. Po uredniškem mnenju, je Foreign Office kriv predvsem, da je onemogočil sojenje zločincev v Italiji. Londonske oblasti so se očitno bale, da bi tak proces ošibil italijansko vladu, kar bi posredno pomagalo levičarskim in predvsem komunističnim silam. Prava ironija je, da so generalu Bellomu, ki se je lahko ponašal s protifašistično preteklostjo, sodili in ga tudi obsodili. Palumbo trdi, da so ga Angleži izkoristili kot »primer pravičnosti«, kar jim je nudilo možnost, da so še dalje ščitili ostale vojne zločince. »Zavezniki so skušali ščititi nekatere bivše fašistične zločince, ker so jih imeli za protikomuniste, na katere so se lahko zanesli,« trdi Palumbo, ki ga protestna nota italijanskega ambasadorja ni pretirano razburila. Pravi namreč, da so ti dogodki dokumentirani in zato neizpodbitni, ambasadorja pa je povabil, naj se oglasi preko televizije.

Oddaja o otroškem središču v Sesljanu

Tržaški dopisnik RTV Ljubljana Igor Gruđen je z ekipo kopske televizije pred kratkim posnel reportažo o občinskem otroškem središču v Sesljanu. V njej se predstavijo otroci, vzgojiteljice, animatorke in strokovnjakinje za vprašanja predšolske vzgoje in jezikovnega izobraževanja. Pretekli teden je bila v seslanskem središču tudi predstavitev publikacije *Ta hiša je naša*, pri kateri so sodelovali animatorji, vzgojiteljice in še nekateri drugi izvedenci.

Reportažo bo v okviru oddaje Slovenci v zamejstvu oddal prvi program RTV Ljubljana danes ob 11. uri s ponovitvijo ob 17.40. Mislimo, da bo oddaja zanimala predvsem obiskovalce središča in njihove starše, lahko pa nudi vrsto zanimivih podatkov vsem, ki jim je pri srcu vzgoja naših malčkov.

Junak v netopirjevi preobleki

Ima sorazmerno dolga in ušpičena ušesa, ki spominjajo na grobo izdelani anteni. Njegov drugi razpoznavni znak so ustnice, pravzaprav šobica, ki se občasno odpre, da lahko naš junak izusti kako povelje ali globoko filozofsko misel v duhu »svet je premajhen, da bi v njem živel oba«. Kdo je to?

Namenoma vam nisem opisala večerne obleke našega junaka, saj bi razrešili uganko, kot bi trenil. Mladi mož se namreč zelo rad podaja na sprehode v prilagojenem dark stilu. Nosi črne hlače, črno majico, ki jo svetujemo vsem ne-telovadcem, saj ima na prednji in hrbtni strani umetno izoblikovane mišice vrste Stallone-Rocky II., poleg tega pa se obdaja s črno zaveso, ki ni bogve kako elegantna, a mu pomaga pri letenju.

Kako naj drugače opišem mitično »pirhpogačico«, slavnega Batmana? Filmska senzacija poletne sezone je bil vsekakor on, na traku ovekovenečeni netopir, ki ni »pol tič pol miš«, pač pa pol Bruce Wayne, šarmantni brezskrbni bogataš, pol Batman, ki hoče red v Gotham Cityju in mora zato izgnati Carla Grissoma in Jacka Napiera alias Jockerja. Batmanove prigode so vsem dobro znane: vsi vedo, da se bo vanj zaljubila novinarka Vicky Vale, vsi poznajo njegov Batmobile in pritliklino, ki se ponašajo s predpono »bat«.

Kaj pa film? Čakanje v vrsti pred kinodvorano (v Trstu je to trajalo le prvi konec tedna, drugod jih baje sploh ni bilo) ni zaman, saj je film višje kategorije, z visokim budgetom in dobriimi igralci. Jack Nicholson igra Jockerja in spominja na našminkanega junaka slavnega Shininga. Njegova interpretacija se mi je zdela občasno pretirana, ker mora igrati pajaka, pa je morda bil to najprimernejši interpretativni ključ. O Michaelu Keatonu, ki bil ves iz sebe, ker so ga preoblekli še v Batmana, lahko omenim le, da stalno spominja na otroka, ki mora poljubiti staro mamo. To je v odkritem nasprotju z impozantnim prsnim košem, čeprav so ustnice naravni dar, mišice pa iz plastične mase.

Preostaja nam še novinarka, ki je profesionalno neoporečna, inteligentna, briljantna, obenem pa lepa, da ti zastane dih. Kim Basinger je res posrečena izbira režiserja Tima Burtona. Sicer je ves film odraz spretno načrtovanih »posrečenih izbir«. Batman prav gotovo ni Rocky Horror Picture Show, ki je pogubil avtorje, a ga v nekaterih kinodvoranah uspešno ponavljajo že deset let. Tako je z Batmanom. Ljudje hodijo v kino preoblečeni v Netopirja, v Jockerja, občasno si kako dekle drzne opozoriti množico,

da spominja na Kim... Vse to ustvarja senzacijo in mit, kar so v resnici želeli producenti. Osebo imam raje verzijo Franka Millerja, ki je leta 1936 objavil roman Batman, the dark knight returns. V knjigi se predstavlja Batman srednjih let, ki se spominja mladosti, ko je lahko še švilgal po zraku kot pravi netopir. Tako življenje pa ga je zdelo, da ga včasih zaskeli v hrbtu. Tudi Indiano Jonesa bo na stara leta trgalo v kolenih, ko se je toliko potepalo po barjih in umazanih greznicah. To pa seveda ne spada k filmu, to je že predmet literature...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Rubrika: Fantastico Bis 14.10 Glasbeni variete: Tam Tam Village 15.00 Kulturni tednik: L'Aquilone 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nan.: Santa Barbara 19.10 Nanizanka: E' proibito ballare - Rita bella e possibile 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Il segreto di Polylana (kom., ZDA 1960, r. David Swift, i. Hayley Mills, Jane Wyman) 22.40 Dnevnik 22.50 Nanizanka: Alfred Hitchcock presenta 23.20 Nočni rock 24.00 Nočni dnevnik 0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.35 Odprta šola	RAI 2 7.00 Risanke 8.10 Film: Golia contro il cavaliere mascherato (pust., It. 1963, r. Piero Pierotti, i. M. Palmara) 9.30 Tečaj angleščina in francosčine za otroke 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - gospodarstvo 14.15 Nanizanki: Capitol, 15.40 Lassie, vmes (15.00) Tutti frutti 16.15 Iz parlamenta - vesti 16.25 Film: Gli amanti di Venezia (dram., ZDA 1947, r. Martin Gabel, i. Susan Hayward) 17.50 Videocomic in šport 18.35 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 TV film: Solo (dram., zadnji del) 21.55 Dnevnik - nocoj 22.05 Film: Stregati (kom., It. 1986, r. Francesco Nuti, i. Ornella Muti) 23.40 Dnevnik, horoskop 24.00 Film: Beckett e il suo re (zgod., ZDA 1964, r. Peter Glenville, i. Richard Burton, Peter O'Toole)	RAI 3 12.00 Gledališka predstava: Tre quarti di luna (r. Sandro Bolchi, v parterju s kritiki in protagonisti Laura Lattuada) 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarna oddaja: Aladinova svetilka 15.30 Film: Nonna Felicita (kom., It. 1939, r. Mario Mattoli) 16.45 Risanke: Blob 16.55 Odprti prostor 17.15 Nanizanki: I mostri, 17.45 Vita da strega 18.10 Dok. oddaja: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Risanke: Blob 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbat 20.30 Aktualno: Telefono giallo - Zločin v DAMS, vmes dnevnik 23.00 Nočni dnevnik 23.15 Film: Scandalo internazionale (kom., ZDA 1948, r. Billy Wilder, i. Marlene Dietrich, Jean Arthur) 1.05 Dnevnik - v kiosku	RTV Ljubljana 1 10.10 Mozaik. Tednik 11.00 Slovenci v zamejstvu 11.30 Nadaljevanka: Sofija Kovalevska (D. Vasiliu, zadnji del) 12.35 Video strani 15.40 Video strani 15.50 Žarišče (pon.) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.50 Mozaik (pon.). Tednik, 17.40 Slovenci v zamejstvu (pon.) 18.15 Spored za otroke in mlade: Prigishe priljubljenih pravljic - Ostržek (2. del) 18.30 Nanizanka: Pika Nogavička (8. del) 19.05 Risanke 19.12 TV Okno 19.17 Naše akcije 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Dokumentarna oddaja: Po stopinjah (VB) 21.05 Nanizanka: Ulice San Francisca (2. del) 22.00 Dnevnik in vreme 22.15 Poročilo s konference ZK Kosova 22.10 Film: Južnjaška uteha (dram., ZDA 1981, r. Walter Hill, i. Keith Carradine) 18.00 Quattro donne in carriera 18.30 Dokumentarec: Beyond 2000 19.30 Risanke 20.00 Variete: Smešnice in Sportacus 20.35 Film: Febbre da cavallo (kom., It. 1976, r. Steno, i. Luigi Proietti, Catherine Spaak) 22.30 Športna rubrika: Forza Italia 23.30 Rubrika o motorjih 0.30 Nanizanka: T & T	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fiera (pon.) 15.00 Športna oddaja: Juke Box (pon.) 15.30 TVD Novice 15.45 Nočni boks (pon.) 16.30 Košarka NBA 18.15 Wrestling Spotlight 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nogomet - mednarodna tekma 21.45 Rubrika o košarki: Sotocanestro (ured. Luca Corsolini) 22.30 TVD Novice 22.45 Rubrika: Veliki tenis (ured. Rino Tommasi)	RTV Ljubljana 2 17.00 Poskusni satelitski prenosi 18.50 Dvajset let Ptujkega festivala 19.30 Dnevnik 19.55 Premor 20.00 Koncert Simfonikov RTV Ljubljana (prenos iz CD), vmes Žarišče 22.00 Poskusni satelitski prenosi	RADIO TRST A 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledar, (7.40) Pravljica; 8.10 Ekologija; 8.25 Orkestralna glasba; 9.00 Folklor jugoslovanskih narodov; 9.25 Beležka; 9.30 Revival; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.25 Priljubljene melodije; 12.40 Revija ZCPZ 88; ; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Črno na belem; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazzovski utrip; 16.00 Mi in glasba: Akademija GM; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val: Radio za vas - vi in radio; 19.20 Zaključek sporedov.	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do štirinajstih; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu ob 17.00; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovincem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno in Nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska slika in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.35 Mi in vi - glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Pogovori o italijanskem jeziku; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 15.00 Ob treh popoldne; 16.05 Disco scoop; 16.45 Made in YU; 17.00 Govorni prispevki; 17.35 Puzzle; 18.35 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 Otroška oddaja: V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val, nato Nočna glasba.
--	---	--	---	---	--	---	---	--	---	--

Okrnjeno poslovanje carine povzroča nemalo problemov

Polno parkirišče tovornjakov včeraj na meji pri Štandrežu (Foto Čubej)

Avtoprevozniki imajo v teh dneh ponovno nemalo problemov pri prestopu državne meje med Jugoslavijo in Italijo. Uslužbenci italijanske carine namreč že od torka ne opravljajo nadurnega dela v popoldanskem času. Na mejnem prehodu pri Vrtojbi je včeraj dopoldne čakalo pregled približno 400 tovornjakov, popoldne pa se je to število precej povečalo. Zakaj je prišlo do omenjenega delnega zastoja pri normalnem opravljanju carinskih pregledov?

Včeraj smo obiskali ravnatelja goriške carine dr. Giovannija Campa, ki nam je pojasnil, da ne gre za pravo stavko, kot so se v prejšnjih dneh širile govorice. Uslužbenci carine namreč od torka dalje opravljajo svojo dolžnost le v normalnem delovnem urniku, to se pravi od 8. do 14. ure. Do

preteklega torka so zaradi velikega števila tovornjakov, ki vsak dan prestopijo državno mejo, delali še dlje. Le na ta način so namreč uspeli pregledati in izpolniti čimvečjemu številu tovornjakov potrebne obrazce najrazličnejših dovoljenj za prevoz blaga iz Jugoslavije v Italijo ali obratno. Ravnatelj nam je povedal, da je v goriški carinski upravi zaposlenih okrog 70 oseb, kar še zdaleč ne zadošča realnim potrebam. Zato je bilo neizbežno, da je večina uslužbencev opravljala svoje delo v nadurah.

V začetku tega tedna so iz Rima sporočili, da ne bodo osebju carine izplačali nadur zaradi nerazpoložljivosti denarnih sredstev. Uslužbenci so na podlagi teh vesti sklenili, da ne bodo več delali preko normalnega delovnega termina osmih ur. Podoben pripet-

ljaj je povzročil nemalo negotovanj pred približno mesecem dni.

Goriški uslužbenci carine še niso prejeli izplačila za nadure, ki so jih opravili v mesecu oktobru. Dokler ne bo vlada zagotovila denarnih sredstev za omenjena izplačila, ne bo več po 14. uri noben tovornjak prestopil državno mejo. Dr. Campo nam je povedal, da so uslužbenci v normalnih pogojih uspeli dnevno pregledati okrog 350 tovornjakov. Sedaj je to število padlo na kakih 200 tovornjakov, kar je spravilo marsikaterega avtoprevoznika v nejevoljo. Ravnatelj carinske uprave meni, da bi osebje nemoteno opravljalo svoj poklic le v primeru, da bi imeli na razpolago kakih 15 dodatnih oseb. O okrepitvi osebja pa bo govor šele v naslednjih mesecih, ko bo vlada reorganizirala sedanjo carisko službo. Tedaj bodo namreč razpisali natečaj za celotno italijansko ozemlje po katerem bo na razpolago 1.600 novih delovnih mest.

Kaj pa menijo o sedanjem problemu avtoprevozniki? Goriški mejni prehod ni tako obremenjen kot npr. mejni prehod na Tržaškem ali v zgornjem Poldiju, zato je sedanji protest carinskih uslužbencev le delno ohromil pretok tovornjakov. Kdor je do ponedeljka prišel na mejni prehod v zgodnjih jutranjih urah, so nam povedali nekateri avtoprevozniki, je lahko nadaljeval po že v popoldanskih urah. Sedaj pa je treba nujno čakati v carinski coni najmanj celih 24 ur. Čakanje pomeni precejšnjo izgubo, ki se še poveča, če tovornjak prevaža kvarljivo blago.

Kdaj bodo cariniki ponovno delali tudi v popoldanskih urah? Zdi se, da vlada nima na razpolago denarja tudi za izplačilo nadur za meseca novembra in decembra. To bo najbrž še zaostriло sedanje negotovanje.

Na koncertu društva Lipizer v avditoriju Pianist Badura Skoda nastopi drevi v Gorici

Drevo ob 20.30 bo v deželnem avditoriju v Ul. Roma drugi večerni koncert letošnje glasbene sezone, ki jo prireja kulturno društvo Lipizer pod pokroviteljstvom goriške občinske uprave ter še nekaterih drugih ustanov. Po uspešnem nastopu svetovno znane kvarteta Borodin se bo tokrat ljubiteljem komorne glasbe predstavil avstrijski pianist Paul Badura Skoda. Skoda se je rodil na Dunaju. Po opravljenem študiju na tamkajšnji glasbeni šoli, je leta 1947 prejel študijsko nagrado, ki mu je omogočila, da je obiskoval izpopolnjevalni tečaj pri profesorju Edwinu Fischerju v Luzernu. Tam je najprej postal Fischerjev sodelavec, po njegovi smrti pa je kar sam nadaljeval pri vzgoji mladih

glasbenikov. Izjemni Skodov talent sta opazila tudi dirigenta Furtwaengler in von Karajan, ko je pod njuno taktirko opravil nekaj res prepričljivih koncertnih nastopov. Dunajski pianist je nato nihal uspeh za uspehom, začel je snemati plošče in koncertne nastope za ameriške ter druge televizijske mreže v svetu.

Skoda ne igra samo klavirja, ampak poleg tega še komponira, dirigira orkestre, piše knjige o glasbi in je na splošno vsestranski muzikolog. Drevo bo goriškemu občinstvu zaigral bo Mozartovo sonato K 475, Schubertovo sonato D 959, Chopinov notturno op. 27/2 in balado štev. 1 op. 23. Spored se bo zaključil s Schumannovim Karnavalom op. 9.

Danes in jutri v šoli za bolničarje pri splošni bolnišnici

Seminar o alkoholizmu

Danes ob 9.30 se bo v poslopju šole za bolničarje v Ul. Vittorio Veneto v Gorici pričel študijski seminar o alkoholizmu, na katerem bodo predavatelji skušali predstaviti vse možne posege za zdravljenje alkoholikov. Na seminarju, ki ga prireja Goriška krajevna zdravstvena enota, bodo spregovorili številni izvedenci. Namen srečanja je prav podrobnejše spoznavanje pojavnosti in seznanjanje osebja z najučinkovitejšimi novimi metodami zdravljenja.

Uvodoma bo spregovoril deželni odbornik za zdravstvo dr. Mario Brancati. Nato bo ob 10. uri predaval sodelavec rimskega laboratorija za socialne problematike Claudio Calvaruso. Obravnaval bo alkoholizem kot pojav na meji med patologijo in socialno problematiko. O istih vprašanjih bosta nato govorila univerzitetni profesor v Vidmu Bernardo Cattarinussi in predstavnica goriške KZE Adriana Bressan.

V popoldanskih urah bodo o javnih in zasebnih posegih na področju alkoholizma spregovorili predstavnica ministrstva za socialne zadeve Maria Teresa Vinci in predstavnika klubov alkoholikov na zdravljenje Luciano Floramo in Ivo Lorenzutti. Današnje zasedanje bo zaključil predsednik posveta prof. Vladimir Hudolin iz Zagreba.

Seminar se bo nadaljeval jutri, ko bo ob 9.30 okrogla miza o metodah zdravljenja oseb, ki so zasvojene po alkoholu. Udeležbo so zagotovili predstavniki Dežele Giorgio Drabeni, predstavnica milanskega študija APS Cleopatra D'Ambrosio, predstavnik Pokrajine Trento Renzo De Stefani, predstavnik Dežele FJK Francesco Piani in predstavnik SR Slovenije Slavko Zihnerl.

Deželna konferenca zveze CGIL

V konferenčni dvorani razstavišča Espomego v Gorici se je včeraj popoldne pričela 3. deželna organizacijska konferenca sindikalne zveze CGIL, ki jih sledi nekaj sto sindikalistov iz vseh štirih pokrajin Furlanije-Juljske krajine. Zasedanje, ki poteka pod geslom Za splošni sindikat pravic, je uvedel deželni tajnik Luciano Milocco. V svojem dolgem in razčlenjenem poročilu je nekekal smerice reorganizacije te največje sindikalne organizacije, ki se želi prilagoditi zahtevam in potrebam današnjega časa.

Izhodišča misel je bila, da množična organizacija ne sme ostati vključena v lastne organizacijske spone, pač pa mora upoštevati procese spreminjanja družbe. Sindikat želi zato postati sogovornik vseh državljanov in tujcev, ki so danes še najbolj izpostavljeni krivicam in izkoriščanju. Deželna konferenca se nadaljuje danes.

Določil ga je te dni razširjeni odbor pri Trgovinski zbornici

Kontingent bencina za leto 90

Kritike sindikatov, ki ne soglašajo z nekaterimi razlikovanji pri razdeljevanju

Goriška Trgovinska zbornica je določila, koliko goriva po znižani ceni proste cone bo lahko prejemal vsak upravičenec v prihodnjem letu. Kot je bilo že napovedano, dodeljevanje bencinskih bonov od prihodnjega leta dalje ne bo več omejeno le na prvi avtomobil v družini, pač pa bo nakaznice lahko prejemal vsak voznik, ki je obenem tudi lastnik avtomobila. Na tak način bo mogoče dobiti bone tudi za drugi in ostale avtomobile v družini.

Zaradi povečanja števila upravičencev bodo seveda morali nekoliko zmanjšati kontingent. V primerjavi z letošnjim izrednim kontingentom bomo prihodnje leto prejeli spet nekaj manj goriva, po določilih, ki jih je odobril Razširjeni odbor Trgovinske zbornice pa bodo lastniki manjših avtomobilov prejeli tudi manj bonov kot v lanskem in prejšnjih letih. Za avtomobile do vključno 11 konjskih moči so namreč določili 420 litrov. Ta količina velja za goriško in sovođensko občino, kot tudi za vse druge kraje v pokrajini. Avtomobili z 12 ali več konjskimi močmi bodo v Gorici in Sovodnjah prejeli po 840 litrov bencina proste cone letno, v drugih občinah pa 780 litrov. Lastniki diesel avtomobilov bodo prejeli enake količine bonov za plinsko olje, medtem ko bodo precej povečali kontingente za javna kot tudi zasebna avtoprevozna podjetja.

Razdeljevanje se bo predvidoma pričelo 1. februarja, saj veljajo letošnji boni do konca januarja 1990. Odločitve Trgovinske zbornice morajo sicer še potrditi v Rimu, kar pa ne bi smelo povzročati zamud pri razdeljevanju. Do povelj-

nega odgovora iz Rima bodo morali počakati edino novi upravičenci, tj. vsi lastniki drugih, tretjih itd. avtomobilov v družini.

Ker bo skupna količina bencina večja, pričakujejo povečanje sredstev za Goriški sklad, kamor se kot znano steka po 150 lir od vsakega litra bencina proste cone. To naj bi dalo še dodatni zagon razvoju goriškega gospodarstva - je včeraj komentiral predsednik zbornice dr. Enzo Bevilacqua -, ki je lani s sredstvi iz Goriškega sklada pridobilo več kot 1.500 novih delovnih mest.

Nekaj kritičnih pripomb v zvezi z odločitvami Trgovinske zbornice so včeraj v tiskovnem poročilu navedli pokrajinski tajniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL. V njem poudarjajo osnovno načelo, da mora biti prosta cona predvsem instrument za spodbujanje gospodarskega razvoja. Sindikati so si zato prizadevali za drugačno upravljanje in predvsem mobilnost kontingentov. Pri tem priznavajo dr. Bevilacqua, da je izboljšal prejšnje stanje.

Toda sindikati še vedno negativno ocenjujejo sedanje kriterije za razdeljevanje bencinskih bonov, ki so po njihovem mnenju krivični in anahronistični. Predvsem je krivična diskriminacija, ki oškoduje lastnike najmanjših avtomobilov, neupravičeno pa je tudi razlikovanje med občani Gorice in Sovodnji na eni, ter ostalih občin na drugi strani. Sindikati nadalje sprejemajo dodelitev bonov tudi za drugi avtomobil, vendar menijo, da bi v tem primeru moral lastnik prejemati nekoliko nižji kontingent kot za prvega.

Podpredsednik SZDL Žakelj bo drevi govoril v Števerjanu

Sprejetje nove slovenske ustave je v Jugoslaviji povzročilo nemalo različnih mnenj, ki so terjala od slovenskih politikov precej prepričevalne sposobnosti, da so objasnili, za kaj sploh gre. Potrebno je bilo objasniti, da sprejetje

nekaterih novih vladnih amandmajev ne ruši enotnosti jugoslovanskih narodov in noče biti znak avtonomistične težnje, kot so sicer nekateri predstavniki drugih republik in avtonomnih pokrajin natolcevali in to izkoriščali za politično špekulacijo.

O tem in o položaju Slovenije in Jugoslavije bo tekla beseda na drevišnjem srečanju z Viktorjem Žakljem, podpredsednikom RK SZDL Slovenije. Predavanje, ki bo v konferenčni dvorani Formentinjevega gradu v Števerjanu s pričetkom ob 20. uri, organizirata Slovenska skupnost in Krožek za socialna in politična vprašanja Anton Gregorčič iz Gorice.

Goriški odvetniki napovedali za prihodnji teden Bojkot sodnih obravnav

Goriški odvetniki so včeraj napovedali, da se bodo od četrta, 16. novembra, dalje vzdržali vsake kazenske sodne dejavnosti. Bojkot naj bi trajal zanedoloben čas. Odločitve, o kateri je bil že govor, ko je stopil v veljavo nov kazenski postopek, so sprejeli na seji odbora Odvetniške zbornice. Dokaj ostra oblika protesta bo v bistvu onemogočila vsako kazensko obravnavo na sodišču in na preturi.

Odvetniki zahtevajo, naj pravosodno ministrstvo namesti v Gorici vsaj še enega sodnika in enega pretorja. Z brzojavko ministru so napovedali, da od protesta ne bodo odstopili, vse dokler ne bo ugodeno tej njihovi zahtevi. Zahteva je dokaj upravičena, saj je

prav pomanjkanje osebja glavni vzrok za zastoje in naravnost nemogoče pogoje delovanja sodnega aparata.

■ Včeraj okrog poldneva je v Ul. Trieste iz še nepojasnjenih vzrokov avtomobil, ki ga je upravljal 43-letni Ermes Michelutti iz Cranglia, podrl 87-letno Olgo Klanjscek, Ul. Cipriani 99. Ženska je dobila zlom desnega ramena in številne udarce po celem telesu. Okrevala bo v 70 dneh.

razna obvestila

Društvo upokoencev sporoča, da bosta avtobusa na martinovanje odpeljala jutri ob 14.30 s sledečim redom: 1. avtobus: Gabrje, Sovodnje in štandrež; 2. avtobus: Podgora, Števerjan, Oslavje, gostilna Pavlin, Travniki.

Občina Sovodnje obvešča, da bodo jutri, 11. novembra, občinski uradi zaprti zaradi praznovanja občinskega patrona.

Tečaj aerobike in joge se bo pričel jutri, 11. novembra, ob 14. uri v Kulturnem domu v Gorici. Pojavnosti in prijave v pisarni Kulturnega doma (tel. 33288) ter na sedežu ZSKD (tel. 531495).

V socialnem centru v Ul. Baiaumonti v Gorici bo drevo ob 20.30 predaval kemik in zeliščar dr. Aldo Cecchini.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Black rain« (Pioggia sporca).

VERDI 17.15-22.00 »L'attimo fuggente«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Umido e Ramba II.« Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Batman«.

TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE 18.00-22.00 »Non desiderare la donna d'altri«. Režija Krzysztof Kieslowski.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00 »SFX maščevalec«, 20.00 »Dva para sester«.

SVOBODA - Šempeter 20.00 »Willow«, 22.00 »Debitant v hišni ljubezni«.

DESKLE 19.30 »Camora«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al moro - Trg de Amicis (Koren) 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

Lekarna pri Jezeru - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9. uri Jožef Nanut iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Štandrežu, ob 10.30 Silvana De Fornasari iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 12.30 in na pokopališče v Ločniku, ob 12.30 Viktor Onesti iz splošne bolnišnice, stolno cerkev in na glavno pokopališče, ob 12.45 Alda Pompanin por. Cumin iz bolnišnice sv. Justa na pokopališče v Marianu.

† Zapustil nas je naš dragi

Jožef Nanut

(VRDJANOV)

Pogreb bo danes, 10. t. m., ob 9. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice v štandreško cerkev.

ŽALUJOČI SVOJCI

Štandrež, 10. novembra 1989

Ob bridki izgubi Vita izrekata globoko sožalje soprogi, sinovom, staršem in sestri Veri družini Košuta in Devetak.

Člani Mladinskega krožka in Radia Val izrekajo iskreno sožalje Luku, Madianu in Sargu ob nenadni izgubi očeta.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Paul Claudel

MARIJINO OZNANJENJE

Režija Dušan Mlakar

V ponedeljek, 13. novembra, ob 20.30 Abonma RED A

v torek, 14. novembra, ob 20.30 Abonma RED B

V Kulturnem domu v GORICI

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Mestno gledališče ljubljansko gostuje v Trstu in Gorici Marijino oznanjenje v nežni upodobitvi

Danes začenja Mestno gledališče ljubljansko z gostovanjem v Trstu in Gorici, kar sodi v okvir abonmajske sezone SSG. Ljubljanski gostje bodo v režiji Dušana Mlakarja predstavili Claudelovo Marijino oznanjenje, versko navdahnjeno delo, ki pa bo zadovoljilo tudi drugače misleče gledalce. V glavnih vlogah med drugimi nastopata tudi Marko Simčič in Jožica Avbelj (na posnetku Toneta Stojka)

V Milanu razstava »Zakladi NUK-a«

V Milanu bodo prihodnji četrtek (16. novembra) odprli pomembno razstavo Zakladi Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Gre za slovenske rokopisne, kartografske, glasbene in knjižne dragocenosti, med katerimi so tudi Avguštinov kodeks iz leta 1347, Stiški rokopisi (1428), Dalmatinova Biblija (1584) in druga dela, ki predstavljajo dosedanje slovensko znanstveno in umetniško ustvarjalnost. Razstavo, ki bo trajala do 6. decembra, prireja milanska knjižnica Triulziana ob sodelovanju ljubljanskega NUK-a in slovenskega Narodnega muzeja.

Po svojem obsegu je razstava doslej največja slovenska tovrstna predstavitev v tujini. Skupaj obsega 109 enot iz trezorjev NUK-a, dopolnjuje jo pa še 19 lepih in dragocenih enot iz Narodnega muzeja v Ljubljani. Vsebinsko sloni razstava na petih sklopih: srednjeveška kultura in civilizacija na Slovenskem, mejniki v slovenski umetniški literaturi, slovenski znanstveniki svetovnega slovesa, kartografske in slikovne dragocenosti ter glasbene dragocenosti.

V tem okviru bo tudi okrogla miza, na kateri bodo govorili o pravkar prevedenih delih v italijanščino (založba ZTT), vodil pa jo bo Ciril Zlobec (22. novembra)

V Brnu v sedeminsšestdesetem letu starosti Umrl je nagrajenec Vilenice Jan Skacl PESEM, KI NE ŽELI IMETI NASLOVA

Umrl je pesnik Jan Skacl (na posnetku D. Križmančiča). Še pred dvema mesecema je bil na Krasu med nami, ko je prejel letošnjo Mednarodno literarno nagrado Vilenica. Že takrat je imel težave z zdravjem, tako da ni mogel v kraško jamo. Živel je v Brnu in sodi v sam vrh sodobne srednjeevropske književnosti

Otroci se vračajo s trnki v vas,
in nesejo v robcu zavezano ribo.
Doslej je živa,
pod mokrim platnom zlagoma premika škrge
in se zaliva s sluzom.

Bog je dopustil
in dal je otrokom ribo iz globin kot skrivnost
in nemo dragotino, kot da odkupnino
za vse, kar nam skriva.
V resnici pa ključ iz mrzlega srebra
od vseh hiš,
ki jih gradi za nas nalašč brez vrat.

Otroci tega ne slutijo in ponosno odhajajo z ulovom
po beli poti med osatom.
Nebo se je stemnilo
in nekam nežno drobno dežuje.

Slovenski pisatelji dejavno posegajo v družbeno tkivo

V torek, 7. novembra, se je na svojem sedežu v Ljubljani sestal Upravni odbor Društva slovenskih pisateljev in obravnaval vrsto pomembnih točk dnevnega reda, ki je zajemal žgočo problematiko in vrsto tekočih zadev. Velik del pogovora je odbor namenil vlogi in pomenu publikacije Le livre slovene in njeni ponovni oživitvi ali boljše požitvi. Pobudo za poglobljeno diskusijo je dal Brane Mozetič, sicer član novoustanovljenega »Sklada Vladimira Bartola«, ki je menil, da publikacija, takšna kot je zdaj, ne izpolnjuje več svojega namena in so pri sami zasnovi revije potrebne korenite spremembe, zato da bi spet zbujala po svetu zanimanje za slovensko književnost. Le livre slovene je revija, ki izhaja trikrat do štirikrat na leto, urejajo jo Branko Hofman in Tone Pavček, Društvo slovenskih pisateljev pa jo razpošilja širom po svetu, da bi tujim kulturnim središčem služila kot informativno gradivo o sodobni, polpretekli in pretekli slovenski književnosti ter o novih knjigah in revijah na Slovenskem. Le livre slovene izhaja v francoščini in angleščini, občasno pa tudi v nemščini in španščini.

Branko Mozetič je bil mnenja, da revija kakovostno pada, da je delo pri njej bolj anarhično, da je odziv glede na njen namen zelo skromen in da je v tujini ne poznajo. Nujno je torej treba nekaj ukreniti.

Povedal je, da so sodelavci pri »Skladu Vladimir Bartol« pripravljeni zastaviti svoje moči, da bi revijo poži-

vili in ji preko primerne distribucije zagotovili odmevnost v svetu. Hofman in Pavček sta Mozetiču delno oporekala in navedla konkretne težave, ki zavirajo razcvet revije in prispevajo k njeni okostenelosti; največ težav je v zvezi s prevajanjem prispevkov, ker se prevajalci pogosto ne držijo rokov. Strinjala pa sta se s tem, da je potrebno izkoristiti sedanjí politični in kulturni trenutek, ko je Slovenija v svetu zanimiva in na valu te odmevnosti združiti prodor in informacijo. To bi bilo še posebno dobro tudi zato, ker se v mednarodni javnosti še posebno močno uveljavljata Vilenica in zasedanje PEN kluba na Bledu, na katerega prihajajo književniki z vseh kontinentov. Sklepni predlog je bil ta, da se sestane delegacija Društva slovenskih pisateljev in »Sklada Vladimir Bartol« ter izdelata konkreten načrt, kako ponovno oživiti Le livre slovene, ob upoštevanju tudi drugih dejavnikov, ki trenutno delujejo v prid slovenski književnosti v zavesti tujejezičnih kulturnikov.

O vlogi DSP v alternativni koordinaciji in bivši Okrogli mizi pa je Upravni odbor zavzel stališče, da se bo DSP sicer povezovala s partijo in drugimi strankami, da pa ne bo to sodelovanje apriorno in dokončno, kajti DSP si pridržuje pravico, da se od sodelovanja odmakne v trenutku, ko bodo druge skupine vidno odstopale od stališč DSP izraženih v Majniški deklaraciji 88 in v Osnutku nove slovenske ustave, ki jo je izdelalo in predlagalo Društvo slovenskih pisateljev.

Naslednja žgoča točka dnevnega reda je bila posvečena sodelovanju z Zvezo pisateljev Jugoslavije ter povezovanju DSP s sorodnimi društvi na Poljskem, Češkem, Slovaškem, v Avstriji, Makedoniji, na Hrvaškem...

Slovenski pisatelji so ugotovili, da se s predstavniki nacionalnih društev v Zvezi pisateljev Jugoslavije nima smisla pogovarjati, ker pri Zvezi prevladuje sprenevedanje in cinizem in dokler bo Zveza pisateljev Jugoslavije tako nastrojena proti pisateljem iz Slovenije, se DSP ne bo več udeleževalo sej Zveze, ker so te seje podobne pogovorom med gluhi. Vendar pa je Rudi Seligo v svojem posegu povedal, da se stvari premikajo v pozitivno smer. Hrvaški pisatelji kažejo zanimanje za sodelovanje s slovenskimi in pristajajo na stališča nacionalne suverenosti, samoodločbe in podobno, kar vneto zagovarja DSP. Tudi v Udruženju književnikov Srbije ni več tiste monolitnosti, ki je bila kriva za prekinitev stikov z Društvom slovenskih pisateljev. Makedonski pisatelji želijo priti s svojo delegacijo na pogovore v Slovenijo, obenem pa vabijo slovenske književnike v Makedonijo. Tudi v srbskem in hrvaškem tisku je zaznati postopno omiljenje stališč napram slovenskim pisateljem. Glede na vse to, obstajajo resnične možnosti, da bo DSP spet aktivno delovalo v Zvezi pisateljev Jugoslavije. Občni zbor Zveze bo prihodnjega decembra in skupščina bi bila neveljavna, če bi se je ena delegacija (v tem primeru slovenska) ne udeležila. Vse kaže, da bo skupščina Zveze predstavila program, ki ga bo potrebno podpreti. Pomembno pa je tudi dejstvo, da bo osrednja tema letošnjega občnega zbora Zveze pisateljev Jugoslavije prav vprašanje: Kakšna Zveza nam je potrebna; tema pa je bila določena prav v zvezi z odločitvijo DSP, da se sestankov ne udeleži več. Zato je bil Branko Hofman takoj mnenja, da se je občnega zbora treba udeležiti, sicer pa se bo Upravni odbor DSP o tem dokončno odločil na svoji prihodnji seji. Zatem je bilo na vrsti poročilo komisije o predlogih za Prešernovo nagrado. Član komisije Jani Virk je poročal, da za glavno nagrado predlaga Društvo slovenskih pisateljev Marijana Rožanca, za nagrado Prešernovega sklada pa Štefana Remica.

Od 20. do 25. novembra bo na Hrvaškem potekal teden slovenske kulture. V glavnem pa bodo na literarnih in debatnih večerih nastopali slovenski književniki. Tržaške ustvarjalce bosta zastopala Boris Pahor in Miroslav Košuta. (ris)

Knjiga o Lorci

Nova knjiga o Federicu Garcii Lorcí. Napisal jo je Irec Ian Gibson, ki opisuje predvsem zadnje tedne življenja velikega pesnika v Granadi. Znan je, da Lorca ni hotel zbežati v tujino, čeprav je bil že na črnem seznamu frankistov, ki so ga ubili, ko je bil star samo 38 let. Gibson je opisal prav to smrt, navedel imena ubijalcev, katerim naj bi pomagala celo Lorcova sestra Isabel. Ubili so ga ob zori na neki stari kmetiji in blizu vodnjaka, katerega mu so Arabci pravili »vodnjak solz«. Nato so ga vrgli v skupen grob. Iz knjige izhaja tudi, da je bil Lorca že znan pesnik. Ta teza je v nasprotju z vsemi dosedanjimi o Lorcovem slovesu.

Izraznost slovenske naive

Peternelova naivna umetnost se je iz Žiri, kjer umetnik prebiva, razlila s svojo izraznostjo tudi v svet

Revija Mladika razpisuje dva nagradna natečaja

Revija Mladika razpisuje XVIII. nagradni literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno črtico, novelo ali ciklus pesmi. Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih na naslov: Mladika, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1989. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslov naj bodo v spremnem pismu, opremljenem z istim geslom ali šifro. Ocenjevalno komisijo sestavljajo univ. profesor in kritik Martin Jevnikar, pisatelj Alojz Rebula, pesnik Albert Miklavc, prof. Ester Sferco in odgovorni urednik revije Marij Maver; mnenje komisije je dokončno. Nagrade za črtico ali novelo so sledeče: prva nagrada 150 tisoč lir, druga 100 tisoč lir, tretja 50 tisoč lir. Nagrade za pesem ali ciklus pesmi: prva nagrada 100 tisoč lir, druga 50 tisoč, tretja 30 tisoč. Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu, na javni prireditvi in po časopisu. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagrajena dela bodo objavljena v letniku 1990, objavljena bodo lahko tudi nenagrajena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo.

Uredniški odbor Mladike pa razpisuje tudi natečaj za fotografije (po možnosti črno-bele) za naslovno stran revije. Namen natečaja je odkrivati nove talente. Tematika ni obvezna, vendar naj ustreza značaju revije (narava, okolje, letni časi, etnografija, naši spomeniki, naši prazniki). Nagradni sklad predvideva nagrade za 100 tisoč lir (prva), 50 tisoč (druga) in 30 tisoč (tretja). Oblika izdelka naj odgovarja prostoru, ki je odmerjen sliki na naslovni strani Mladike. Izdelke (največ tri za vsakega udeleženca) naj prijavitelci pošljejo na že zgoraj zapisan naslov, vendar z oznako »Fotografski natečaj 1989«. Izdelke bo ocenila komisija, ki jo sestavljajo Marjan Jevnikar, Marjan Slokar, Edi Žerjal in Sergij Pahor.

Charlie Brown obhaja 40 let

Znani junak stripov Charlie Brown bo prihodnjo pomlad slavil svoj štirideseti rojstni dan. Ta antijunak mednarodnega stripa bo končno nastopil kot protagonist, saj je zastupil v mentaliteti in navadah ljudi iz obdobja šestdesetih let neizbrisno sled. Charlie Brown je tipični lik »normalnosti«, saj v svojih zgodbah opisuje zmage, predvsem pa človekove poraze.

Jutri v košarkarskem prvenstvu D lige

Zelo pomembna tekma za Borovo peterko

»Za nas bo zelo zelo važna tekma, seveda glede našega položaja na lestvici. Z zmago proti Latisani se bi približali sredini lestvice,« nam je za uvod na kratke intervju dejal Borov trener Andrej Žagar pred jutrišnjem sedmem kolu košarkarskega prvenstva D lige, v katerem bo Bor Radenska nastopila doma proti Latisani.

Jutrišnji Borov nasprotnik je sam s šestimi točkami na sredini lestvice, s točno tremi zmagami in prav toliko porazi.

»Nasprotnika ne poznam in ga tako lahko ocenim le na podlagi dosedanjih rezultatov. Tako ali drugače, bomo morali na tem srečanju dati vse od sebe, da osvojimo prepotrebni točki,« je še nadaljeval Žagar.

Na dlani je tudi, da so borovci na zadnjem srečanju proti Tecnoluceju pokazali napredek, vsaj v obrambi...

»S consko obrambo 1-3-1 sem vse, kakor zadovoljen, vsaj glede na to, da smo jo malo vadili. To je v bistvu naš kapital, ki ga lahko še izkoristimo. Sedaj pa bo treba še popraviti igro v napadu, s tem da bolje organiziramo igro in uvedemo igre dvojič in trojič, kar naj bi bila osnova za kasnejšo splošno shemo,« je končal svoj poseg Borov trener Žagar, ki bo lahko razpolagal z vsemi igralci,

Borovec Štefan Persi

razen seveda s Petrom Ažmanom, ki je med tednom uspešno prestal operacijo kolena v Vidmu.

Srečanje Bor Radenska - Lancia Vida Latisana bo jutri v telovadnici Pristaniških delavcev na Proseku s pričetkom ob 18.30. (bl)

V nedeljo popoldne v repenski telovadnici

1. kolo Trofeje Jadran minibasket

Nastopilo bo šest naših moštev

V nedeljo, 12. t. m., bo v repenski telovadnici spet vse živo. V popoldanskih urah bodo namreč kar tri srečanja 1. kola že četrte Trofeje Jadrana v minibasketu za letnike 1978 in mlajše.

Jadranova trofeja je že v prvih treh izvedbah dosegla lep uspeh in je pričakovati, da bo tudi letos ta prireditev potekala brez zastojev in kar je pomembno v znamenju navdušenja udeležencev.

Letos bo nastopilo šest naših moštev in po letu odsotnosti je v konkurenci tudi goriški Dom, pri katerem je minibasket, ob požrtvovalnosti in navdušenju Domovih košarkarskih delavcev, spet oživel.

SPORED 1. KOLA (12. t. m.)

14.30: POLET - SOKOL (sodnika: Dom, Kontovel)

15.45: DOM - KONTOVEL (sodnika: Bor, Breg)

17.00: BOR - BREG (sodnika: Polet, Sokol)

Vse tekme bodo v repenski telovadnici. (bl)

Ta konec tedna začetek promocijske košarkarske lige na Goriškem in Tržaškem

V konkurenci tudi Dom, Kontovel in Cicibona

NA GORIŠKEM

V nedeljo se bo na Goriškem pričelo košarkarsko promocijsko prvenstvo. Letos bo nastopilo deset ekip, med temi bo kot že vrsto let tudi Domova članska ekipa. Žal tudi letos ni goriška košarkarska federacija določila zaključnega play-offa, ki bi nedvomno poživil v končnem delu nekoliko dolgočasno prvenstvo.

Poleg domovcev bodo nastopile naslednje ekipe: U.S. Goriziana Petrolifera, A.S. Edera, Isonzo Senators, Unione Giovanile Gorizia, U.S. Alba iz Krmina, G.S. Corridoni iz Foljana, Pallacanestro Staranzano In.Ge.Go iz Štarancana in A.S. Pallacanestro Grado iz Gradeža.

Glede favoritov za prestop v višjo ligo lahko povemo, da bo prvenstvo najverjetneje zelo izenačeno. Za sam vrh se bo potegovalo večje število ekip, med temi bi omenili Staranzano, Petrolifero in Albo iz Krmina.

Domovci bodo letos nastopili v znatno spremenjeni postavi. Ekipo sta namreč zapustila center Podberšič, ki uspešno nastopa z ekipo Soteca v C ligi, strelec Nanut, ki bo branil barve Staranzana v promocijskem prvenstvu, Mauro Kocjančič pa je oblekel vojaško suknjo. Tokrat bodo sestavljali ekipo sami košarkarji, ki so športno zrasli v goriškem društvu. Ekipo bo vodil trener Peter Brumen, ki je lansko sezono uspešno vodil našo združeno ekipo Jadran. O možnostih ekipe nam je povedal: »Dom gre v letošnjo sezono z zelo spremenjeno ekipo. To so fantje, ki so že včasih igrali vidnejše vloge v Domovih mlajših kategorijah. Nekateri imajo kontinuiteto treniranja in igranja skozi vsa leta, večji del ekipe pa se je letos ponovno zbral na treningih. Žal dve, tri ali štirileten premor v delu nujno pusti za seboj posledice. Premor potegne za seboj slabšo telesno pripravljenost, pa tudi košarkarski elementi postanejo nekoliko zagonetni. Žoga jih ne uboga, tako kot jih je nekoč ubogala itd. Želja, da bi čimveč dosegli, vsekakor ni sorazmerna s pripravljenostjo igralcev. Vsi rade volje trenirajo, radi bi igrali moderno, hitro in agresivno košarko, vendar nas vse prerado zapustijo moči ter zbranost med igro. Za ekipo bo nedvomno uspeh, če bo med vsemi nami vladalo zadovoljstvo, ki bo tesno povezano z doseženimi rezultati. Soliden rezultat bo doseči zlasti sredino neke pod vrhom in biti pripravljeni vsak čas presenetiti močnejše nasprotnike.«

V prvem kolu bodo Brumnovi varovanci igrali v nedeljo na tujem proti močni ekipi Edere. Že to srečanje bo pokazalo realne možnosti belo-rdečih v boju za najvišja mesta. Tekma bo v telovadnici CONI na Rojcah ob 11. uri. (af)

POSTAVA DOMA

Livio Semolič (1961, 178 cm, play), Vanek Battello (1969, 188 cm, krilo), Igor Princič (1961, 197 cm, center), Dušan Košuta (1969, 175 cm, play), David Orzan (1967, 183 cm, bek), Peter Gruzo-

Novi Domov trener Peter Brumen

vin (1967, 183 cm, bek), Marko Čubrilo (1968, 183 cm, center), Valter Bric (1967, 192 cm, center), David Ambrosi (1972, 189 cm, krilo), Marko Komel (1965, 178 cm, bek), Mauro Kocjančič (1967, 187 cm, krilo).

Ugo Dornik (1963, 184 cm, krilo), Saša Rinelli (1968, 185 cm, krilo), Luka Onesti (1967, 190 cm, center).

NA TRŽAŠKEM

Z veliko zamudo v primerjavi s prejšnjimi sezonami se bo jutri pričelo prvenstvo tržaške promocijske lige. V tej kategoriji nastopata letos le dva slovenska predstavnika, to sta Kontovel in Cicibona, saj je lani izpadel Breg, Poletu in Sokolu pa ni uspelo napredovati iz prve divizije.

Po mnenju izvedencev bo letošnje prvenstvo precej izenačeno, tako za vrh kot za boj proti izpadu. Ekipe, ki so vsaj na papirju znatno boljše od ostalih, so prav gotovo CGI iz Milj, Scoglietto, Kontovel in Ferroviario, takoj za njimi naj bi bile postave Stelle Azzurre, Barcolane, Cicibone in morda Radioquattro, za obstanek pa naj bi se borile Libertas, CUS, Lavoratori del porto in Fiamma.

Če pogledamo igralški kader posameznih ekip, lahko opazimo, da ni zvenečih imen, saj je v zadnjih letih naraslo število tržaških ekip v D ligi in prav v ta društva uvrščajo boljše igralce, ki so na razpolago. Pozitivna lastnost nekaterih ekip pa je ta, da imajo v svojih vrstah mnogo mladih igralcev, ki si tako nabirajo izkušnje za bodoče.

Če analiziramo naši dve ekipi, moramo priznati, da so predpogoji za dobro prvenstvo res konkretni. Kontovel, ki je v tej ligi že mnogo let, razpolaga

s homogeno ekipo, saj se je v ekipo vrnil Štefan Gulič, od Sokola pa je prišel David Pahor. Desetega igralca pa bo trener Igor Meden vzel iz mladinske ekipe. Prav gotovo je glavno orožje te ekipe homogenost in borbenost, saj imajo vsi igralci za seboj vrsto let nastopanja v tej kategoriji.

Cicibona pa bo v soboto pričela šele svoje drugo prvenstvo v promocijski ligi. Uvrščamo jo v srednji del lestvice zaradi neizkušenosti in neugranosti med starimi in novimi igralci. K lanskemu ogrodju sta se priključila Peter Furlan in David Barini, ki sta igrala pri Bregu, Mitja Čebulec od Poleta, iz mladinskih vrst pa sta bila priključena še Andrej Cupin in Riki Simonič. Glavni problem, ki onemogoča redno delo novemu trenerju Mariju, izhaja iz tega, da sta Štefan Semen in Peter Furlan na razpolago le konec tedna, ker sta med tednom zaposlena izven Trsta, Igor Gregori pa je večkrat odsoten zaradi dela. Vsekakor pa bi morala Cicibona opraviti dobro prvenstvo, ker ima na razpolago več visokih igralcev. V moštvu pa je ostal Robi Smotlak, ki se je odrekel ponudbam ekip v višji kategoriji.

POSTAVA KONTOVELA

Štefan Gulič (letnik 1966, 178 cm, play), Valter Ban (1962, 180 cm, play), Daniel Gulič (1973, 185 cm, play), Ivo Grilanc (1967, 182 cm, bek), David Pahor (1968, 188 cm, bek), Pavel Kralj (1973, 183 cm, bek), Damir Starc (1967, 187 cm, bek-krilo), Peter Sterni (1970, 187 cm, bek-krilo), Kristjan Rebula (1973, 190 cm, bek-krilo), Jan Gregori (1973, 188 cm, bek-krilo), Igor Cividari (1969, 190 cm, krilo), Peter Štoka (1964, 197 cm, krilo-center), Corrado Čuk (1965, 192 cm, center). TRENER: Igor Meden; telovadnica: repenska telovadnica, prva tekma v nedeljo, 12. t. m., ob 11.00: Barcolana-Kontovel.

POSTAVA CICIBONE

Robi Smotlak (1967, 183 cm, play), Riki Simonič (1971, 181 cm, play), Pavel Volk (1966, 183 cm, play-bek), Adriano Kovačič (1967, 185 cm, bek), Vanja Jogan (1967, 185 cm, bek), Andrej Cupin (1971, 185 cm, bek), Mitja Čebulec (1970, 188 cm, bek-krilo), David Barini (1969, 189 cm, krilo-center), Ivan Perčič (1967, 195 cm, krilo-center), Peter Furlan (1965, 200 cm, krilo-center), Štefan Semen (1967, 197 cm, center), Igor Gregori (1963, 193 cm, center). TRENER: Mario Mari; telovadnica: Stadion 1. maj, prva tekma v soboto, 11. t. m., ob 19.00: Cicibona - Stella Azzurra.

VANJA JOGAN

Med deželnimi rekorderji je tudi veliko število Borovih atletov in atletinj

Rekordi so v atletiki mejniki tega športa. Lahko so svetovni, celinski, državni ali samo osebni. Vedno predstavljajo zadoščenje za tiste, ki jih dosežejo, in tudi če so danes bolj odmevne zmage, je rekord še vedno vest atleta.

V domači atletiki se moramo pod silo razmer zadovoljevati z rekordi zemljepisno omejene enote, dežele FJK, kar pa je za našo številčnost že zelo veliko. Pogled na seznam rekordov FJK, absolutnih ali mladinskih kategorij, je s kančkom retorike večkrat celo veličasten, saj so na njem znamke, s katerimi je možna ob posebnih okoliščinah zmaga tudi na olimpijskih igrah.

Pokrajinskih rekordov pri atletski zvezi ne vodijo uradno in evidenca se občasno črpa iz deželnih lestvic. Skrbno pa se vodijo deželni rekordi in ime Bora je na seznamih prisotno v presenetljivo velikem številu.

Claudia Coslovich je z znamko 49,62 m v metu kopja zadnja na seznamu, ki beleži prvo prisotnost Bora iz daljnega leta 1963.

V svojem drugem letu delovanja je srednjeprogaš Stojan Sancin tedaj dosegel kar dve deželni znamki. Večji pomen je imela storitev 3'20"8 v teku na 1200 m na državnem prvenstvu v Bologni, ker je bila panoga v uradnem tehničnem programu kategorije naraščajnikov. Še prej, na samem začetku sezone, pa je Sancin 1000 m pretekel v 2'47"3, šlo pa je za »drugorazredno« znamko, ker je bil tek na 1000 m le občasno prisoten na tekmovanjih. Rezultati v panogah, ki niso v uradnih tehničnih programih, nosijo pri atletski zvezi naziv »najboljših dosežkov«. Sancin se je tega rekorda moral znebiti v samo 10 dneh, znamka na 1200 m pa je vzdržala eno leto. Vrednost časa na 1200 m je težko primerjati z današnjimi časi. Progo tečejo danes kadeti. Sancin je čas dosegel pri 16. letu starosti. Rekord kadetov (15 let) znaša danes 3'18"1. Strahovit pospešek v zadnjih 200 metrih je bilo odločilno orožje tega atleta.

Težko je postaviti v točen tehnični okvir tudi dva rekorda, katera je leta 1965 postavil Iztok Furlan v teku na 80 m čez ovire. Ob uvedbi panoge je dosegel najprej 1'18 nato pa celo 1'12. Panoga je že zdavnaj izven tehničnih programov. Furlan je tedaj tekmoval kot naraščajnik.

Kraj, datum	Panoga	Rezultat	Rekorder-ka (kategorija)
Nova Gorica, 21.4.63	1000 m	2'47"3	Stojan Sancin (naraščajniki)
Bologna, 21.9.63	1200 m	3'20"8	Stojan Sancin (naraščajniki)
Trst, 27.5.65	80 m ovire	11"8	Iztok Furlan (naraščajniki)
Trst, 29.8.65	80 m ovire	11"2	Iztok Furlan (naraščajniki)
Trst, 2.-3.8.69	peterboj	2375 točk	Sonja Lukač (mladinke)
Trst, 10.10.76	disk	38,68 m	Irena Tavčar (naraščajnice)
Trst, 19.10.76	disk	39,62 m	Irena Tavčar (naraščajnice)
Trst, 27.5.78	100 m	12"0	Daniela Tretjach (mlad./abs.)
Gorica, 5.-6.5.79	osmerboj	4175 točk	Gorazd Pučnik (naraščajniki)
Trst, 30.8.80	disk	45,56 m	Irena Tavčar (absolutni)
Videm, 7.6.81	disk	46,12 m	Irena Tavčar (absolutni)
Torino, 15.7.81	disk	47,12 m	Irena Tavčar (absolutni)
Trst, 26.6.82	60 m	8"2	Tanja Kalc (deklice)
Schio, 10.-11.7.82	šesterboj	4058 točk	Sara Umari (naraščajnice)
Postojna, 26.9.82	60 m	8"2	Tanja Kalc (deklice)
Trst, 28.6.83	kopje	35,38 m	Jadranka Čulav (kadetinke)
Trst, 2.6.85	kopje	36,20 m	Martina Gherlani (kadetinke)
S. Vito, 6.6.87	kopje	50,28 m	Alan Oberdan (mladinci)
Trst, 14.10.89	kopje	49,62 m	Claudia Coslovich (mladinke)

Danes tečejo na taki razdalji dečki, vendar sta razdalja med ovirami in višina le-teh različni.

Z uvedbo ženske atletike je bila kmalu na razpolago atletinja z velikim potencialom. Sonja Lukač s Kolonkovca, ki je prišla k Boru po zaslugi športnih iger, je postala deželna rekorderka v peterboju. Zbrala je 2840 točk. Brez dvoma malo, treba pa je upoštevati, da je bil peterboj v pionirski dobi in da je bil pravi trening še neznanka. Sonja Lukač je bila predvsem metalka krogle (11,28 m) in je v tej panogi z uspehom nastopila tudi na državnem prvenstvu. Z izjemo skoraj vseh atletov in atletinj ni bila študentka. Redna dopolnitev njenega treninga je bilo delo na domači vrtnarji.

Z dobo Sonje Lukač se je nekako zaključil prvi cikel atletike, ki je začasno zabredla v številčno krizo. Naporji za poživitev delovanja so dali sadove v teku nekaj let in začela je rasti predvsem močna ženska vrsta.

Prvi uspeh v obliki deželnega rekorda je bil zabeležen konec leta 1976, ko je Irena Tavčar v hitrem zaporedju dvakrat popravila rekord v disku za naraščajnice. V svoji dolgi tekmovalni karieri je Tavčarjeva prešla konkurenco mladink brez

novega rekorda, imela pa je veliko zadoščenje, da je na državnem prvenstvu osvojila naslov prvakinje prav pred atletinjo iz Vidma, ki je bila tedaj deželna rekorderka. Irena Tavčar je v dresu Bora popravila rekord v absolutni kategoriji še trikrat, za drugi klub pa nato še enkrat. Njena najboljša znamka 47,44 m je še danes deželni rekord.

V zaporedje njenih dosežkov se vsiljuje tudi dogodek iz državnega prvenstva v Turinu. Na njem so sodniki atletinji Bora dodelili razdaljo 47,12 m. Šlo je za očitno napako sodnikov, ki pa so ostali gluhi in brezbržni na zahtevo atletinje, da se rezultat ne upošteva. Zalegla ni niti kasnejša uradna nota Bora. Na istem tekmovanju je sicer Tavčarjeva dosegla 46,52 m, kar bi tudi pomenilo deželni rekord, rezultat 47,12 m pa je vseeno ostal »na vest« atletinje, ki se je pomirila komaj po metu do 47,44 m, katerega je dosegla leta 1984.

Veliko presenečenje je bil absolutni rekord 12"0 Daniele Tretjach v teku na 100 m, torej v panogi, ki naj bi bila med najbolj zlahtnimi. Rekord je prišel v dobi, ko je bil Bor na višku svojih moči, drugi v ženski konkurenci v deželi, z malenkostno zamudo za klubom iz Vid-

ma. Rekord je dosegla na stadionu Grezar v Trstu med zelo prestižnim tekmovanjem. Ne gre spregledati, da so v nekaj letih prej v teku maja v Trstu vedno dosegali odlične čase v teku na 100 m. Seveda nikoli niso raziskali, če so bili tedaj na voljo posebno idealni pogoji za sprint, ali pa je bila atletinja v izjemnem razpoloženju. Morda je šlo tudi za seštevček vseh blagodejnih okoliščin. Drugi najhitrejši čas Tretjachove je bil sicer »električni« 12"51, kar odgovarja dobrim 12"3 z ročnim merjenjem.

Mnogoboji nastopajo v igri rekordov trikrat. Poleg Sonje Lukač sta jih dosegla tudi Gorazd Pučnik in Sara Umari, oba v naraščajniški kategoriji. Njun velik potencial sta hromili, oziroma pretrgali poškodbi. Pučnik je imel večkrat težave s kolenom, Sara pa si je na tekmovanju v Gorici tako nesrečno pretrgala mišico, da se je morala z vidnimi posledicami boriti nekaj let. Atletinja je imela serijo odličnih dosežkov v številnih panogah. Izstopa verjetno njen dosežek 165 cm v skoku v višino. Z višino je blestel tudi Pučnik, ki je ob priliki državnega prvenstva v Rimu na olimpijskem stadionu skočil kar 210 cm (ob 180 cm telesne višine!) in vodil po prvem dnevu desetero-

boja. Ob rekordu v osmeroboju je Pučnik osvojil tudi državni naslov. Rekord sam mu je še isto leto pobral rojak iz Podutane v Benečiji Giorgio Ruclì.

Še vedno je rekordna v deželi Tanja Kalc v teku na 60 m za deklice. Po njenih dveh dosežkih 8"2 iz leta 1982, rekord še nikoli ni bil v resni nevarnosti. Druga najboljša znamka znaša 8'4, običajen nivo najboljših pa se suka med 8'5 in 8'7. Eksplozivnost te atletinje na startu je bil pojem zase. Tanja Kalc je bila odlična tudi v teku čez ovire in je dvakrat z velikim uspehom nastopila tudi na finalu mladinskih iger.

In nazadnje še met kopja, ki je bil od vedno pri Boru elitna panoga. Ob Coslovichevi imamo med rekorderji tudi Oberdana in Martino Gherlani. Za Oberdana velja, da je bil njegov rekord formalen akt atomske zveze, ki je v letu uvedbe nove vrste orodja priznala najboljši rezultat sezone za nov rekord. Rekord s starim kopjem je bil prej neprijemno boljši in je nato že naslednje leto napredoval do 64 m, letos pa že do skoraj 70 m.

V kategoriji kadetinj sta si dve atletinji Bora za nekaj časa lastili deželni rekord. Najprej je po njem posegla Jadranka Čulav, ki je bila predvsem izreden talent za sprint, nato pa Martina Gherlani, kateri je resna poškodba prekinila tekmovalno pot. Martina je v zvezi z rekordom letos doživela prav poseben šok. V Furlanji so iztaknili neverjeten talent (Anna Stroppolo), ki je v nekaj tekmovalnih izboljšala rekord najprej do nekaj več kot 40 m in v hitrih etapah vse do več kot 50 m. V dnevu, ko je Claudia Coslovich dosegla svoj rekord, je na istem tekmovanju Martina Gherlani izgubila tudi pokrajnosto znamko.

Po vsej verjetnosti se bo začela zgodovina Bora prihodnje leto pisati z metom kopja.

Češkoslovaški metalec diska Ludvik Danek, ki je v svoji karieri v 60. letih dosegel več svetovnih rekordov, redno pa izgubljal na velikih tekmovanjih, je prišel do olimpijskega zlata kot popoln outsider komaj na OI v Münchnu leta 1972. »Rekordi minejo, kolajna pa ti ostane,« je srečen povedal ob tisti priložnosti. Res je! Atlet, ki ne doseže kakega rekorda, pa verjetno ni povsem zadovoljen. BRUNO KRIZMAN

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojeanci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povzra.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

petek, 10. novembra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723

CEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V Sovjetski zvezi že primanjkuje premoga Stavkajoči rudarji izsilili srečanje s premierom Rižkovom

MOSKVA — Predsednik sovjetske vlade Nikolaj Rižkov se bo v petek, 17. novembra, sestel s predstavniki stavkovnih odborov donbaških in pečorskih rudarjev. Zaradi stavk v vorkutskih premogovnikih Pečorskega bazena in občasnih opozorilnih stavk v Donbasu je oskrba s premogom do skrajnosti otežena. Moskovski radio je včeraj navedel, da v Donbasu po junijski stavki še niso vzpostavili normalnega izkopa premoga in da so torej še vedno globoko pod planom, v rudnikih pri Donecku so izkopali kar za 50 odstotkov manj premoga. Prve težave že občutijo livarne, tako da so morali v martinovkah in plavžih znižati proizvodnjo. Prej ali slej bodo to občutila tudi gospodinjstva in toplarne, saj je premog glavno gorivo za stanovanjsko ogrevanje.

Premier Rižkov bo torej skušal sodu izbiti dno. Junija je sovjetski partijski voditelj Gorbačov vsaj nekoliko omilil srd sovjetskih rudarjev z obljubami, da bodo uresničili njihove zahteve po mezdah in življenjskih izboljšavah. Vmes

sta vlada in vrhovni sovjet odobrila zakon, ki prepoveduje stavke v življenjsko pomembnih panogah. Nihče pa ni pomislil, da s prisilo ne bo nihče izsilil spoštovanje tega zakona. Ko stavka 26 tisoč rudarjev, ki so bili do včeraj avantgarda sovjetskega delavskega razreda, si le redki krajevni oblastveniki upa poklicati proti njim specialce. Tudi poskus, da bi vnesli razdor med posameznimi stavkovnimi odbori, se je izjalovil, prav tako niso zalegle ustrahovanja in sestavljanje seznamov najbolj aktivnih sindikalistov. Še več, tako nesocialistično obnašanje rudarskih vodilnih kadrov, je še okrepilo spoznanje, da so za katastrofalne razmere v rudnikih med glavnimi krivci prav vodilni, ki jim je bilo do sedaj malo mar za podjetništvo. Rudarji se dobro zavedajo, da preko noči ne bodo spremenili razmer. Od Rižkova pa bodo zahtevali, da uresniči vsaj tiste obljube, ki so izvedljive brez večjih zapletov. Zavedajo se svoje moči in nočejo več nasedati demagoškim pozivom, naj potrpijo v dobrobit vseh.

Pred volitvami v Limi

V Limi so v teh dneh ulice dobesedno preplavile oklepne vojaške patrole, da bi preprečile morebitne napade pred nedeljskimi občinskimi volitvami (AP)

Pestra ponudba in popusti v turistični sezoni 1990

RIMINI — Turistični delavci iz Emilije Romagne si želijo na vsak način popraviti lansko skoraj katastrofalno kopališko sezono, ki so jo pokvarile alge. Tamkajšnja deželna turistična agencija Agetur je kakim 3 tisoč turističnim delavcem nakazala 1,6 milijarde lir, kakih 8 milijard pa bodo delavci turističnega sektorja naložili kar sami. Prav te dni so namreč sestavili seznam ugodnosti, ki jih bodo prihodnje poletje uživali turisti, ki se bodo odločili za počitnice v tej deželi.

Pobuda sicer ni nič izjemnega, je pa skrajno vabljiva, še zlasti, ker bodo cene turističnih storitev ostale tako rekoč nespremenjene. Malenkostne poviske bodo uvedli le v nekaterih luksuznih hotelih, nihali bodo med 2% in 5%. Cene v trgovinah in restavracijah pa se vsaj prihodnje poletje ne

bodo spremenile in tudi v trgovinah bo mogoče kupiti najrazličnejše blago po letošnjih cenah. Poleg tega pa bo agencija Agetur vsakemu prijavitelju letoviščarju izdala posebno oštevilčeno izkaznico, s katero bo lahko dobil popuste v turističnih objektih, ki so pristopili k pobudi. Po ključu, ki je zaenkrat še skrivnost, pa bodo najprej turisti deležni prijetnih nagrad in presenečenj.

Usluge veljajo v glavnem za skupinski in družinski turizem, posamezniki oziroma tisti, ki bodo prišli na riviero na lastno pest, brez posredovanja turističnih agencij, pa nekaterih uslug ne bodo mogli izkoristiti. Naj omenimo še, da je pobudo Agetur podprl tudi odbor lastnikov zasebnih stanovanj, ki predstavljajo v nekaterih krajih kar 70 odstotkov bivanjske ponudbe.

Požar v umobolnici zahteval 6 žrtev

MALMOE — Požar, ki je včeraj zgodaj zjutraj izbruhnil v psihiatrični bolnišnici v švedskem mestu Malmoe, je terjtel šest smrtnih žrtev, dva bolnika pa sta v smrtni nevarnosti zaradi zadušitve z dimom. V umobolnici je bilo skupno le 14 bolnikov.

Gasilci, ki so ognjene zublje le s težavo ukrotili, so ugotovili, da so bili bolniki zaklenjeni v sobe. Samo dva najboljša priselbenca pacientoma je uspelo pravočasno zapustiti ognjeno past. Švedske oblasti bodo sedaj uvedle preiskavo. Vzrok požara je še neznan. Gasilci so prepričani, da bi se bolniki lahko pravočasno rešili, če ne bi bile sobe zaklenjene.

Nesreča romarjev

LIZBONA — Dvaintrideset italijanskih romarjev, med katerimi je bilo največ duhovnikov in tudi kardinal Piovanelli, je bilo ranjenih v sredinem trčenju tovornjaka in avtobusa v bližini kraja Povoa do Varzim na severu Portugalske.

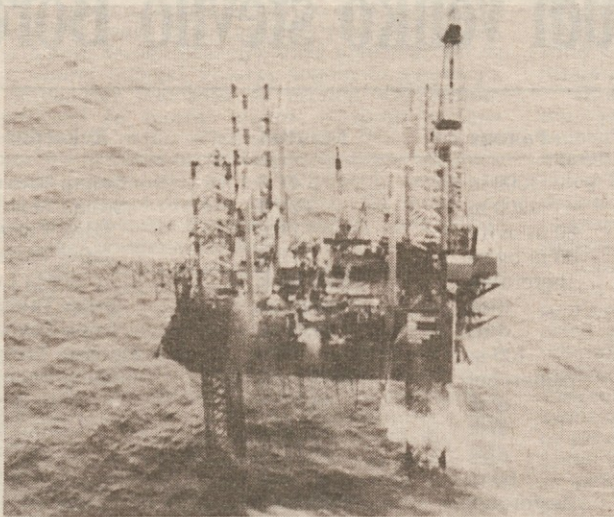
Avtobus je 47 italijanskih romarjev peljal v špansko romarsko središče Santiago de Campostela. Nihče od romarjev ni bil huje poškodovan.

Irving tudi v Avstriji ponovil laži o nacizmu

DUNAJ — Avstrijsko notranje ministrstvo je britanskemu zgodovinarju Davidu Irvingu, znanemu po njegovem pisanju o neobstoju uničevalnih koncentracijskih taborišč v Tretjem rajhu ter antisemitskih stališčih, prepovedala, da bi predaval v Innsbrucku. Vodja avstrijskih svobodnjakov (FPÖ) in koroški deželni glavar Jörg Haider pa je odločitev avstrijskega notranjega ministrstva pospremil z ugotovitvijo, da je prepoved Irvingovega predavanja »nerodnost« ter da bi vsaka utrjena demokracija morala vzdržati tudi mnenja, s katerimi se ne strinja.

Irving, katerega publika v Zahodni Evropi so skrajni desničarji, njegovi nastopi pa občasno povod za fizične obračune med neonacisti in antinacističnimi demonstranti, je te dni kljub prepovedi avstrijskega notranjega ministrstva predaval na Dunaju, tema predavanja pa je bila »Laž o Auschwitzu«. Irving je tudi ob tej priložnosti zanikal obstoj uničevalnih taborišč v Tretjem rajhu, ljudsko vstajo na Madžarskem v oktobru 1956 pa je označil kot protest proti židovskim mučiteljem ter tajnim policistom. Irvingovo predavanje v Celovcu, kamor ga je povabil nekdanji poslanec svobodnjakov (FPÖ) Otto Scrinzi, je avstrijska policija ravnotako prepovedala. B. G.

V trčenju dveh ladij v Severnem morju umrle tri osebe

HAMBURG — V viharni sredini noči je v Severnem morju ob zahodno nemški obali prišlo do trčenja trajekta Hamburg in ladje za prevoz kontejnerjev Nordic Stream. Pri tem so tri osebe umrle, 12 pa je bilo ranjenih. Bilanca nesreče bi bila lahko mnogo hujša, saj je bilo na krovu trajekta približno tristo potnikov, v trčenju pa je na trajektu pod krmo nastala dolga razpoka, vendar se trajekt na srečo ni potopil.

Trajekt Hamburg ima več kot 13 tisoč ton nosilnosti, na njem pa je tudi diskoteka, v kateri je prostora za 500 ljudi. Hamburg je izplul iz hamburškega pristanišča v sredo ob 20. uri in je bil namenjen v Veliko Britanijo, do trčenja pa je prišlo približno uro kasneje. Od 12 ranjenih jih ima le šest hujše poškodbe, vsem pa so nudili prvo pomoč že zdravniki na krovu ladje. Ranjence so nato s helikopterjem prepeljali v bolnišnice v Cuxhavi.

nu, Wilhelmshavnu in Bremerhavnu. Trajekt Hamburg bodo popravili v pristanišču Bremerhaven, medtem ko bodo mnogo huje poškodovano kontejnersko ladjo Nordic Stream, ki pluje pod panamsko zastavo, popravili v Hamburgu.

Severno morje pa je bilo v sredo ponoči prizorišče še ene nesreče. V hudem neurju, med katerim je veter pihal s hitrostjo 110 kilometrov na uro, se je potopila naftna vrtna ploščad Intercean II, ki je bila last istoimenske ameriške družbe iz Teksasa in ki je v Severnem morju iskala nahajališča nafte in plina za družbo Texaco. Kot je sporočila obalna straža iz Great Wormoutha v Veliki Britaniji, so uspeli rešiti vseh 51 članov posadke.

Na slikah (telefoto AP): krma poškodovane kontejnerske ladje Nordic Stream in arhivski posnetek potopljene ploščadi Intercean II.

Zgledna kazen za izprijenja

PROVIDENCE (ZDA) — Ameriški sodniki imajo možnost, da nekatere kazni prikrojijo na razne načine. Tako je sodnica Corinne Grandi naložila 29-letnemu nadlegovalcu otrok Stephenu Gernerhausu nenavadno, a po mnenju sociologov, zgledno in učinkovito kazen.

Pedofil uživa v mestu, kjer živi, žalosten sloves. Sodišče ga je že večkrat obsodilo na bolj ali manj stroge kazni, ker je nadlegoval majhne otroke, enega dečka je tudi mučil in posilil. Prav ta najhujši prekršek je sodnico prisilil, da ga ustrezno kaznuje. Obsodila ga je namreč na 35 let ječe, a pogojno. Ves ta čas pa bo moral Gernerhausen v javnih občil objavljati svojo sliko s »predstavitvenim podnapisom«, v katerem med drugim pojasnjuje, da je nevaren pedofil, njemu podobnim izprijenecem pa svetuje zdravljenje. Če se bo fant tudi malenkostno pregrešil, pa bo moral nepreklicno presedeti vseh 35 let ječe.

Predstavniki mirovni sil OZN v glavnem zadovoljni z dosedanjim potekom

Manjši zapleti na namibijskih političnih volitvah

NAIROBI — Devet volišč v Ovambolandu, na severu Namibije, kjer je največ privrženec Ljudske organizacije Jugoahodne Afrike (SWAPO), so že drugi dan volitev morali predčasno zapreti, ker jim je zmanjkalo volilnih lističev, predstavniki OZN pa so vso noč preživeli na nogah, da so zagotovili novo pošiljko iz Windhoekja in tako omogočili, da so volišča naslednji dan spet lahko odprli. Eno od volišč so že prvega dne volitev z zamudo odprli zato, ker je glavnega volilnega nadzornika pičila kača, a si je na srečo hitro opomogel. Ena od ekip, zadolženih za skupno 152 premečnih volišč, pa se je izgubila v prostranstvih namibijskega busa in so jo našli šele po nekaj urah iskanja s helikopterjem.

Takšnih in podobnih zadržev bo do sobote zvečer, ko bodo volišča uradno zaprli, zagotovo še nekaj in po svoje zgovorno pričajo tudi o precejšnjih tehničnih težavah, ki jih je bilo treba premostiti, da so namibijske volitve sploh stekle. Največ sivih las pri tem povzroča dolgotrajen in zapleten volilni postopek, ki terja temeljito identifikacijo vsakega volilca in preverjanje v volilnih spiskih, v katere so se volilni upravičenci morali vpisati najkasneje do sredine septembra, temu pa sledi še, pogosto tudi mučno, iskanje sledov posebnega črnila, s katerim zaznamujejo palec vsakega, ki je že volil, da bi preprečili morebitno prevaro s podvajanjem glasov. Pred volišči se zato ves čas vijejo dolge vrste čakajočih, ki se le počasi krajšajo, mnogi pa pred njimi prebijajo

tudi noč, ker ne žele izgubiti vrstnega reda, ki so si ga priborili prejšnji dan. Ljudje v glavnem čakajo mirno in potrpežljivo, toda v vročini (čez dan se temperatura dvigne tudi nad 35 stopinj Celzija) jih je že nekaj omedlelo, v eni takšnih vrst pa so celo nevede pomendrali nekaj mesecev starega otroka, ki je materi, utrujeni od čakanja, med spanjem zdrsnil iz rok. Doslej je bila to tudi edina smrtna žrtev volitev, toda vse več je zato jeznih pripomb, da na voliščih z ljudmi ravna kot z živino.

Pred voliščem na mednarodnem letališču v Windhoeku je prišlo tudi do prvega rasnega spora, ko beli Južnoafričani, ki imajo volilno pravico tudi v Namibiji (skupaj okrog 10.000) in v Windhoek prihajajo s posebnimi čarterskimi poleti le zato, da bi jo izkoristili, niso hoteli stati v vrsti skupaj s črnimi Namibijci, pa čeprav gre za volitve, ki naj bi v prvi vrsti odpravile prav rasno segregacijo. Uklonili so se šele po posredovanju predstavnikov ZN.

Še več razburjenja pa je povzročila novica, da je v Oisigambu na severu neznanec poskušal ukrasti volilno skrinjico, a so ga na srečo še pravočasno opazili. Vznemirjajo tudi govorice, da angolsko uporniško gibanje Unita v obmejnem področju na skrajnem severu sili volilce, da volijo za Turnhalsko demokratsko zvezo (DTA), vendar mirovne sile OZN to še preverjajo.

Med očitne prekrške volilnega postopka sodi tudi lepljenje volilnih plakatov po voliščih, kar po-

čneta tako DTA kot SWAPO, predstavniki DTA pa so iz helikopterja trosili tudi letake, ki naj bi razkriovali skrivni načrt SWAPO za vdor iz Angole, če na volitvah ne bi zmagal.

Vodja SWAPO Sam Nujoma je sicer napovedal zmago kar s 85 odstotki glasov, pa tudi sodeč po izjavah slučajno izbranih volilcev, je bolj malo verjetno, da si SWAPO ne bo izbral vsaj enostavne večine v ustavodajni skupščini. Večina jih namreč meni, da bodo le z njim dobili resnično neodvisnost, čeprav jih med njimi ni malo, ki se boje predvsem nepotizma v njegovih vrstah, ki je po osvoboditvi napravil precej škodo tudi v drugih afriških državah. Med belci pristašev SWAPO seveda ni, toda pred vsem manjši so pripravljeni ostati v Namibiji, če bi SWAPO prepričljivo zmagal na volitvah. »Odlodbo bo ustava, ki bo šele prav pokazala, kakšno Namibijo želi ustvariti«, pravijo.

Predstavniki mirovni sil OZN so z dosedanjim potekom volitev nadvse zadovoljni in iskreno pri- znajajo, da so se bali, da bo težav še neprimerno več. Zato jih tudi doslej zapaženi prekrški volilnih postopkov ne vznemirjajo preveč. Fred Eckhard, njihov tiskovni predstavnik, jih je celo označil zgolj za obrobne prostaške neslanosti, ki ne morejo resno ogroziti verodostojnosti volitev. Zagotovil pa je, da se bodo resno spopadli tudi z njimi.

VOJKO PLEVELJ